

บทที่ 4

วิเคราะห์กระบวนการทำและกลวิธีการรำกริชปัตตานี

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการรำกริชปัตตานีในลักษณะการวิเคราะห์เพื่อที่จะอธิบายถึงกระบวนการทำ โครงสร้าง กลวิธี และลักษณะท่ารำ โดยได้ประมวลข้อมูลมาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และการลงมือปฏิบัติจริงของผู้วิจัยที่ได้อาศัยความรู้จากการศึกษาหาข้อมูลในครั้งนี้ การอธิบายลักษณะท่าทางในบทนี้ผู้วิจัยจะใช้การพรรณนาความมาเป็นรูปแบบในการเขียน เพื่อที่จะให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ของร่างกายทุกส่วนในการแสดงรำกริชปัตตานีในแต่ละกระบวนการ โดยจะใช้การอธิบายเริ่มจากศีรษะ แขนข้างขวา แขนข้างซ้าย ลำตัว ขาข้างขวา และขาข้างซ้ายตามลำดับ

- 4.1 โครงสร้างของกระบวนการทำทางในการรำกริชปัตตานี
- 4.2 กลวิธีการฝึกรำกริชปัตตานี
- 4.3 ลักษณะท่าทางในการรำกริชปัตตานี
- 4.4 สรุป

4.1 โครงสร้างของกระบวนการทำทางในการรำกริชปัตตานี

การรำกริชปัตตานี เป็นการแสดงที่เกิดขึ้นจากพิธีกรรมของชาวไทยมุสลิมอีกทั้งเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงลักษณะของการต่อสู้โดยการใช้อาวุธ คือ กริชจึงเป็นการแสดงที่จำเป็นต้องใช้สมาธิและพลังกำลังมากกว่าการแสดงชนิดอื่นๆ เพื่อให้การแสดงในแต่ละครั้งสมเหตุสมผลและเหมือนจริงมากที่สุด กระบวนการรำกริชปัตตานีจะรำคนเดียวเพื่อใช้พลังกำลังและลีลาการเคลื่อนไหวมือและเท้าให้สัมพันธ์สอดคล้องกันก็ได้หรือจะรำคู่ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีของการรำแล้วต่อด้วยกระบวนการต่อสู้จะต้องเป็นคู่เท่านั้น โครงสร้างของการแสดงรำกริชปัตตานีจากการศึกษากระบวนการที่ใช้ในการแสดง จากการสัมภาษณ์พอที่จะประมวลเป็น โครงสร้างของการแสดงได้เป็น 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

- 4.1.1 การรำด้วยมือเปล่า เป็นการอวดความแข็งแกร่งของความเป็นชายชาติรีเป็นการแสดงความสามารถข่มขวัญคู่ต่อสู้
- 4.1.2 การรำใช้อาวุธกริช เป็นการแสดงความงามของกริชโดยใช้มือถือกริชมือเดียว เพราะกริชที่ทำมามีความสวยงาม
- 4.1.3 การรำต่อสู้ด้วยกริชเพื่อแสดงการต่อสู้ด้วยกริชกระบวนการรำกริชปัตตานี

กระบวนการท่ารำกริชปัตตานี หมายถึง ประเภทของท่ารำหลักที่อยู่ในการรำกริชปัตตานีประกอบด้วย

ท่าเดี่ยว	หมายถึง	ท่ารำที่มีเพียงท่ารำเดี่ยว
ท่าคู่	หมายถึง	ท่ารำที่มีเพียงท่ารำท่าเดี่ยวแต่รำทั้งด้านขวาและด้านซ้าย
ท่าชุด	หมายถึง	ท่ารำที่มีตั้งแต่ 2 ท่าขึ้นไป รวมกันเป็น 1 ชุด
ท่าเชื่อม	หมายถึง	ท่ารำที่ใช้เชื่อมท่ารำจากท่าหนึ่ง ไปอีกท่าหนึ่ง โดยการเคลื่อนที่หรืออยู่กับที่
ท่าซ้ำ	หมายถึง	ท่ารำที่ใช้ซ้ำในประเภทของท่ารำหลัก ได้แก่ ท่าเดี่ยว ท่าคู่ ท่าชุดและท่าเชื่อม

4.1.1 การรำด้วยมือเปล่า เป็นกระบวนการที่ผู้แสดงต้องการจะสร้างสมาธิเพื่อเตรียมความพร้อมของร่างกายและกำลังเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐาน โดยกริชจะเหน็บอยู่ที่ชายพกข้างซ้าย เช่น การทรงตัวของผู้แสดงการเคลื่อนไหวมือและเท้า กระบวนการใช้มือในลักษณะต่างๆ ส่วนมากกระบวนการในขั้นตอนนี้จะเป็นลักษณะท่าทางของร่างกายของผู้แสดงที่แสดงให้เห็นถึงพลังกำลังและความพร้อมในการที่จะใช้อาวุธในการต่อสู้ต่อไป เช่น ท่ายืนเพื่อเตรียมความพร้อม ท่าตั้งหลักทั้งรับและรุก ท่าคูชั้นเชิงของคู่ต่อสู้ ท่าดึงพลังเป็นต้น มีลักษณะท่าทางในการแสดง มี 18 กระบวนท่ารำ ดังนี้

ท่าที่ 1 ท่าเตรียมความพร้อม

ท่าที่ 2 ถอยหลังปีกหลัก

ท่าที่ 3 รุกขวา

ท่าที่ 4 รุกซ้าย

ท่าที่ 5 หมุนคลีน

ท่าที่ 6 หมุนคลีน

ท่าที่ 7 ม้วนคลีน

ท่าที่ 8 ดิ่งพลัง

ท่าที่ 9 รวมพลัง

ท่าที่ 10 ดิ่งพลัง

ท่าที่ 11 ท่าเตรียมทும்

ท่าที่ 12 ทும்พลัง

ท่าที่ 13 ถอยหลังปีกหลัก

ท่าที่ 14 คูชั้นเชิง

ท่าที่ 15 คูชั้นเชิง

ท่าที่ 16 รุกขวา

ท่าที่ 17 หมุนคลื่น

ท่าที่ 18 ท่าจบ

ลักษณะท่าทางที่ใช้ในการรำมือเปล่า

แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

4.1.2 การรำใช้อาวุธกริช กระทบท่าในขั้นตอนนี้จะบ่งบอกถึงลักษณะการใช้กริชในลักษณะต่างๆทั้งที่โชว์กริชที่อยู่ในฝักและการดึงออกจากฝักมาโชว์ ในขั้นตอนนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

4.1.2.1 การรำใช้กริชมือเดียว เป็นกระทบท่าที่เหน็บกริชไว้ที่ชายพก ด้านซ้ายแล้วใช้หัวแม่มือดันปลดออกหรือฝักกริชออกและชักกริชออกจากฝักโดยที่ฝักกริชยังคงอยู่ที่สะเอว ส่วนตัวกริชจะดึงออกมาร้ายรำ มืออีกข้างหนึ่งก็จะใช้ลักษณะท่าทางผสมผสานกับมือที่ถือกริช ส่วนมากจะใช้กระทบท่าจากการรำกริชมือเปล่า มีลักษณะท่าทางในการแสดง มี 11 กระทบท่ารำ ดังนี้

ท่าที่ 1 ดึงพลั่ง

ท่าที่ 2 รวมพลั่งเตรียมพร้อม

ท่าที่ 3 รวมพลั่งชักกริช

ท่าที่ 4 ส่องพลัง

ท่าที่ 5 เตรียมท่อม

ท่าที่ 6 ท่อมพลัง

ท่าที่ 7 ถอยหลังปักหลัก

ท่าที่ 8 เก็บอาวุธ

ท่าที่ 9 ท่ารุกขวา

ท่าที่ 10 หมุนคลื่น

ท่าที่ 11 ท่าจบ

ลักษณะท่ารำการใช้กริชมือเดียว

แสดงแบบโดย : ดิพะณี อะตะนุ

ที่มา : ผู้วิจัย

4.1.2.2 การรำใช้กริชสองมือเป็นกระบวนท่าที่มือข้างหนึ่งถือตัวกริชหรือใบกริช อีกข้างหนึ่งถือปลอกหรือฝักกริช การรำในลักษณะนี้จะเริ่มตั้งแต่การชักกริชออกจากฝัก ในสมัยโบราณการชักกริชออกจากฝักถือว่าสำคัญมาก ผู้ชักกริชจะต้องยกกริชให้สูงพ้นหูหรือพ้นหัวก่อน จึงจะสามารถชักกริชออกจากฝักได้ การฝักใช้กริชในการต่อสู้ในกระบวนการปิดป้องและการทำร้ายด้วยฝักกริช เช่น ค้ำคอคู่ต่อสู้ที่มตาคู่ต่อสู้ และใช้เหมือนกระบองเป็นต้น กระบวนการใช้กริชในลักษณะต่างๆ มีลักษณะท่าทางในการแสดง มี 20 กระบวนท่ารำ ดังนี้

ท่าที่ 1 ผนึกกำลังภายใน

ท่าที่ 2 ถอยหลังปีกหลัก

ท่าที่ 3 ท่ารุกขวา

ท่าที่ 4 หมุนคลื่น

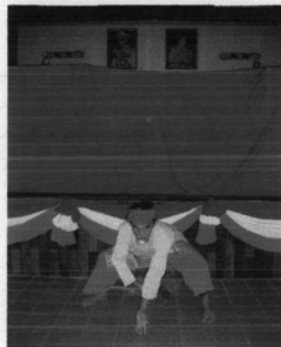
ท่าที่ 5 หมุนคลื่น

ท่าที่ 6 หมุนคลื่น

ท่าที่ 7 หมุนคลื่น

ท่าที่ 8 ม้วนคลื่น

ท่าที่ 9 ดิ่งพลัง

ท่าที่ 10 รวมพลัง

ท่าที่ 11 ส่งพลัง

ท่าที่ 12 เตรียมทุ่ม

ท่าที่ 13 ทุ่มพลัง

ท่าที่ 14 ถอยหลังปีกหลัก

ท่าที่ 15 เก็บอาวุธ

ท่าที่ 16 คูชั้นเชิง

ท่าที่ 17 รุกขวา

ท่าที่ 18 คูชั้นเชิง

ท่าที่ 19 หมุนคลื่น

ท่าที่ 20 ท่าจบ

ลักษณะการใช้กริช 2 มือ

แสดงแบบ โดย : ดิพะที อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

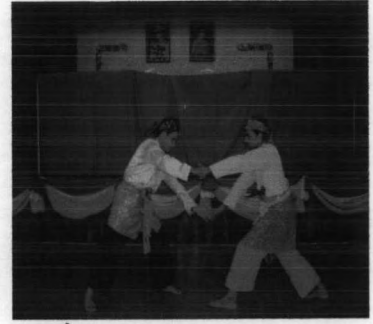
4.1.3. การรำต่อสู้ กระบวนท่าการรำในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนท่าที่ยากมากจะต้องใช้ไหวพริบปฏิภาณของตัวผู้แสดง เป็นกระบวนท่าที่มีมือข้างหนึ่งถือตัวกริชหรือใบกริช อีกข้างหนึ่งถือปลอกหรือฝักกริช เป็นกระบวนการรำที่จะต้องดูชั้นเชิงเพื่อหาช่องทางในการเข้าทำร้ายคู่ต่อสู้ เป็นกระบวนท่าที่จะเข้าประหัตประหารของทั้งสองฝ่าย กระบวนท่าในช่วงนี้จะเป็นการชิงไหวพริบของคู่ต่อสู้ มีลักษณะท่าทางในการแสดง มี 14 กระบวนท่ารำ ดังนี้

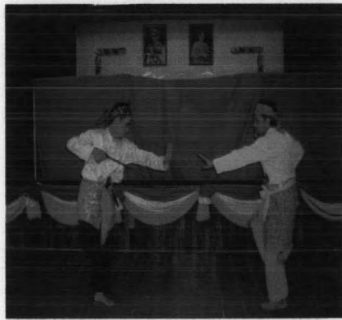
ท่าที่ 1 สลาม

ท่าที่ 2 ถอยหลังปักหลัก

ท่าที่ 3 ส่งหมัด

ท่าที่ 4 เตรียมทุ่ม

ท่าที่ 5 ทุ่มอาวุธ

ท่าที่ 6 เก็บอาวุธ

ท่าที่ 7 จูโจม

ท่าที่ 8 จูโจม

ท่าที่ 9 จูโจม

ท่าที่ 10 จูโจม

ท่าที่ 11 จูโจม

ท่าที่ 12 จูโจม

ท่าที่ 13 สลาม

ท่าที่ 14 สลาม

ลักษณะท่ารำการใช้กริชต่อสู้

แสดงแบบโดย : ตีพะลิว อะตะบุ , มะยุบรี มะดีเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

4.2 กลวิธีการฝึกรำกริชปัตตานี

การรำกริชปัตตานีมีขั้นตอนในการฝึกอย่างมีระบบ ตามขั้นตอนของผู้ถ่ายทอดอย่างเหมาะสม และไม่เกินความสามารถ ไม่รีบร้อน ใช้เหตุผล ใช้หลักคิด ในการเริ่มต้นการฝึก กระบวนท่าต่าง ๆ โดยมีครูคอยชี้แนะและตรวจเช็คความถูกต้อง การรำกริชปัตตานีขั้นพื้นฐาน ครูจะฝึกให้ผู้เรียน ฝึกใช้เท้าก้าวไปตามทางเดินของดวงดาวเจ็ดดวง หรือกระบวนท่าเจ็ดดาวให้คล่องแคล่ว จำตำแหน่งของดาวแต่ละดวงได้ดีแล้วค่อย ๆ ฝึกใช้มือพร้อมกับกระบวนท่า ตามขั้นตอนดังนี้

ในขั้นตอนแรก ครูจะให้รำมือเปล่าก่อนเป็นกระบวนท่าหมัดมวย หรือเป็นการทดสอบความแข็งแรงของร่างกาย สติปัญญา และทักษะในการเคลื่อนไหว ครูจะแสดงท่ารำตามกระบวนท่าทีละขั้น ๆ แล้วให้ผู้เรียนรำตามพร้อมนึกในใจหรือท่องชื่อกระบวนท่าไปด้วย หรือจะหาวิธีจะให้จำได้เร็วอย่างไร หลังจากนั้นครูจะอธิบายความหมายของกระบวนท่า ทั้งรุกและรับ พร้อมทดสอบความถูกต้องตลอดเวลาในการฝึก แล้วครูจะตั้งคำถาม บทบาทสมมุติในการรุกและรับถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น กับผู้เรียนที่ฝึกตามกระบวนท่าต่าง ๆ ครูจะบูรณาการถึงมารยาทการทรงตัวและการวางท่าในกระบวนท่าต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ตามหลักวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และปรัชญาการต่อสู้

ขั้นตอนที่สอง ครูจะอธิบายถึงวิธีการใช้กริช ความปลอดภัย ความเชื่อเรื่องกริช ลักษณะการทิ่มแทงที่ปลอดภัยในการรำรำ กฎข้อบังคับ ข้อห้ามต่าง ๆ การใช้อาวุธกริชตามประเพณีวัฒนธรรม แล้วให้ผู้เรียนฝึกจับใช้กริชให้เกิดทักษะกระชับมือ คล่องแคล่ว แล้วจะสอน

รำกริชมือเดียวตามกระบวนท่ารำ โดยให้เริ่มด้วยการรำรำที่มีการเคลื่อนไหวช้า ๆ แล้วค่อย ๆ เร็วขึ้น การรำกริชมือเดียวนี้อาจเห็นบกริชไว้ที่สะเอวจะดึงหรือจะชักใบกริชออกด้วยมือที่ถนัด ส่วนตัวฝึกก็จะเห็นบไว้ที่สะเอว ครูจะสอนวิธีเห็นบกริชที่สะเอวตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและอธิบายถึงความแตกต่างของการเห็นบกริชให้เข้าใจ ครูจะอธิบายถึง การวางตัว การเคลื่อนไหว ระยะห่างของผู้แสดง ถ้าหากรำหลายคนเพื่อความปลอดภัยในการรำรำของมีคม (กริช)

การรำรำกริชมือเดียวจะใช้หลักกระบวนท่ารำมือเปล่าเป็นเกณฑ์แล้วมาเพิ่มเทคนิคการใช้กริช และความสมดุลของการรำรำ

ขั้นตอนที่สาม ครูอธิบายความสำคัญของกริชในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะกริชในรูปแบบปัตตานี หรือกริชรามันห์ ว่าแต่ละส่วนของกริชล้วนมีความหมายถึงอาวุธใช้ประโยชน์ในการป้องกันตัวและใช้จู่โจมคู่ต่อสู้ได้ในเมื่ออธิบายให้เข้าใจแล้ว จึงเริ่มฝึกกระบวนท่ารำกริชสองมือ ครูจะสาธิตให้ดูแล้วให้ผู้เรียนฝึกอย่างช้า ๆ แล้วค่อย ๆ เร็วขึ้น การรำกริชสองมือนี้อาจเพิ่มกระบวนท่าและเทคนิคมากขึ้น และจะยากขึ้นเล็กน้อย เพราะความไม่สันทัด กับการใช้กริชทั้งสองมือคือ จะใช้ทั้งตัวฝึกกริชและตัวกริชด้วย กระบวนท่านี้ ถ้าจะเปรียบเทียบกับการใช้กระบี่กระบองก็เป็นการใช้ทั้งสองอย่างมาบูรณาการในกระบวนท่าเดียวกัน กระบวนท่านี้จะเพิ่มกลวิธีการต่อสู้ทั้งแนวยืนและแนวราบ(นอน)มีการบูรณาการหมัดมวยครบสูตรทั้งการตั้งรับและการจู่โจม

ก่อนแสดงหรือหลังแสดง ผู้แสดงจะต้องมีมารยาทให้เกียรติแก่ผู้ชมและเพื่อน ๆ ผู้แสดงด้วยกัน โดยแสดงทำความเคารพ คำนับ หรือสลาม ขอขมา ให้อภัยซึ่งกันและกันเสมอ

4.3 ลักษณะท่าทางในการรำกริชปัตตานี

ในการรำกริชปัตตานี เป็นการแสดงที่มีลักษณะท่าทางสื่อถึงความแข็งแกร่งของความเป็นชายชาติศรี สื่อความงามของกริชโดยใช้มือถือกริชมือเดียวและสื่อถึงการต่อสู้โดยใช้กริช มีดังนี้

4.3.1. การรำกริชมือเปล่าเป็นกระบวนท่าที่ผู้แสดงต้องการจะสร้างสมาธิเพื่อเตรียมความพร้อมของร่างกายและกำลัง เป็นกระบวนท่าขั้นพื้นฐาน โดยมีมีลักษณะท่าร่าดังนี้

ภาพที่ 38 : ท่าเตรียมพร้อม

แสดงแบบโดย : ศีพระสิทธิ์ อะตะนุ

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศีรษะตรง แขนงขวาและแขนซ้ายตรงแนบลำตัว ลำตัวตรง ขาข้างขวาห่างจากขาข้างซ้ายพอประมาณ
กลวิธี	จะต้องยืนให้มีน้ำหนักของลำตัวอยู่ที่ขาทั้งสองข้าง แสดงถึงความมั่นคง
ความหมาย	เป็นลักษณะท่าที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของร่างกายในการที่จะเริ่มต้นการแสดง

ภาพที่ 39 : ท่าถอยหลังปีกหลัก

แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรง แขนขวาตั้งวงหน้าระดับไหล่ แขนซ้ายคว่ำฝ่ามือ
ลงอยู่ระดับอก ลำตัวตรง ขาข้างขวาขึ้นเต็มเท้า ขาข้างซ้ายวางหลังเปิดส้นเท้าขึ้น
- กลวิธี   การขึ้นจะต้องใช้สำหรับค้ำยันแรงกระแทกอาวุธของฝ่ายตรงข้ามได้
- ความหมาย   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการท่าของการตั้งรับอย่างเข้มแข็งและมั่นคงจากคู่ต่อสู้

ภาพที่ 40 : ทำรุกขวา

แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะตรง แขนขวาตบลงที่หน้าขาขวาและจับฝ่าขึ้นเล็กน้อย ยกแขนซ้ายตั้งวงระดับหน้าอก ลำตัวตรง ขาข้างขวายกขึ้นรับกับมือขวาที่ตบลงบนหน้าขา พร้อมทั้งวางขาข้างขวาลง ตามด้วยขยับขาข้างซ้ายและขยับขาข้างขวา ทำสลับสองข้าง
- กลวิธี** การก้าวเท้าและมือจะต้องสัมพันธ์กันตามหลักธรรมชาติ คือ ก้าวเท้าขวามือซ้ายอยู่ด้านหน้า
- ความหมาย** สื่อให้เห็นการเคลื่อนไหวมือและเท้าสัมพันธ์กัน

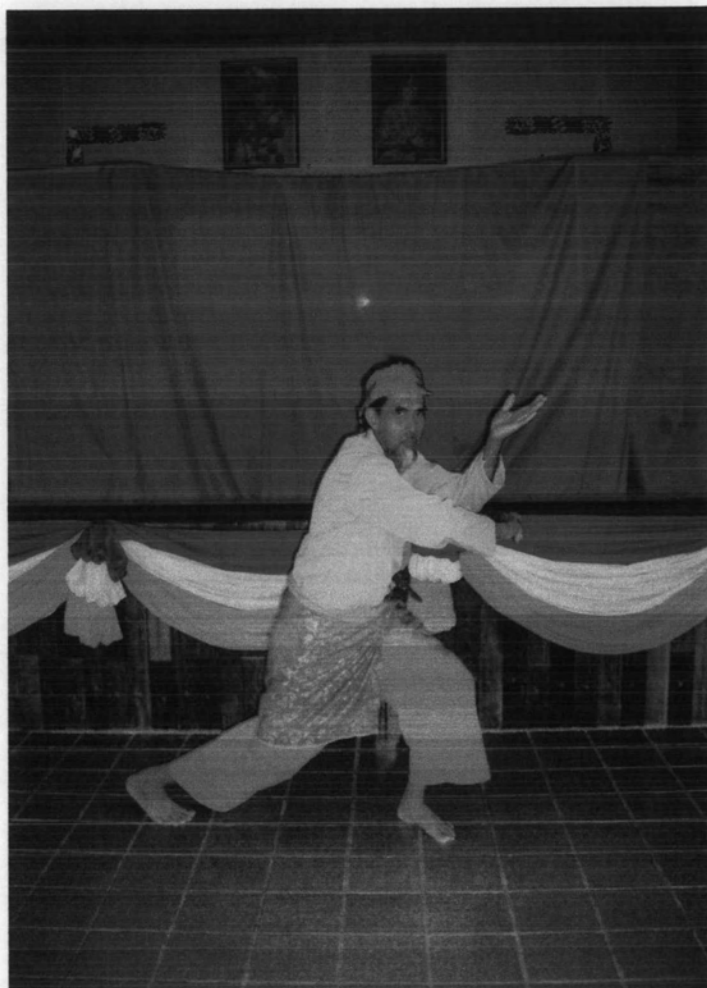

ภาพที่ 41 : ทำรุกซ้าย

แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะตรง แขนขวตั้งวงยื่นไปทางซ้าย แขนซ้ายแตะกริชที่เหน็บอยู่ชายพก ด้านซ้าย ลำตัวเฉียงเล็กน้อย ขาข้างขวาเปิดส้นเท้าหลัง ขาข้างซ้ายก้าวไป ด้านข้างวางเต็มเท้า พร้อมทั้งย่อเข่า
- กลวิธี** การก้าวเท้าและมือจะต้องสัมพันธ์กันตามหลักธรรมชาติ คือ ก้าวเท้าซ้ายมือขวาอยู่ ด้านหน้า
- ความหมาย** สื่อให้เห็นการเคลื่อนไหวมือและเท้าสัมพันธ์กัน

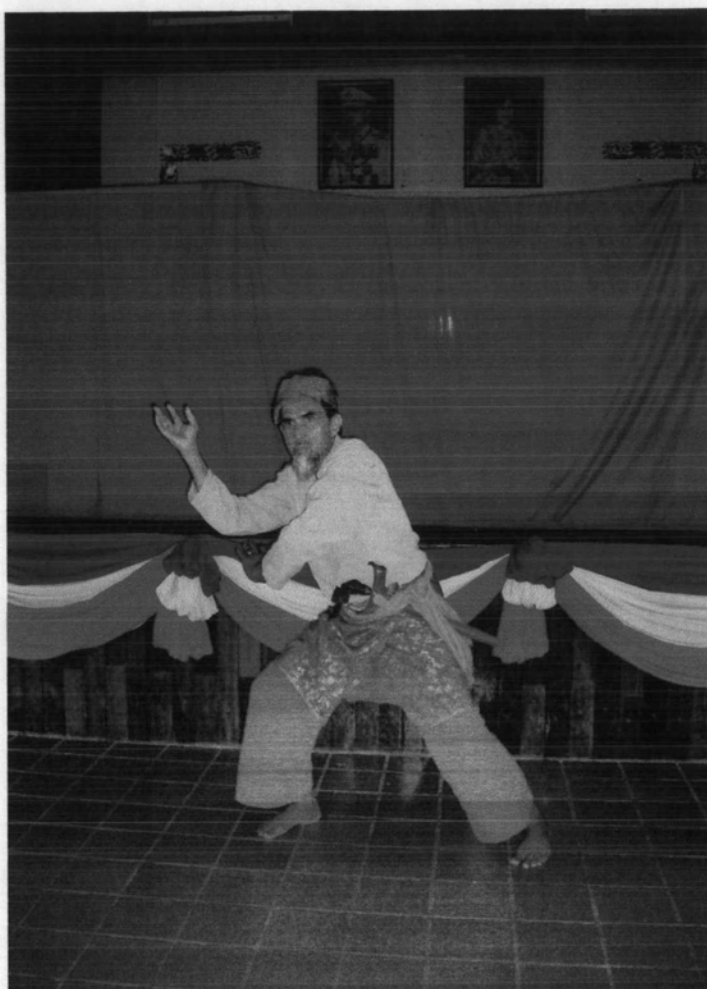

ภาพที่ 42 : ทำหมุนคลื่น(ซ้าย)

แสดงแบบโดย : ตีพะถี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   คีระยะตรง แขนข้างขวาตกลงฝ่ามือคว่ำระดับอก แขนข้างซ้ายคึงมือขึ้นหงาย ฝ่ามือระดับหางคิ้ว(บัวชูฝัก) ลำตัวเฉียงไปด้านซ้าย ขาข้างขวาเปิดส้นเท้าหลัง ขาข้างซ้ายก้าวไปด้านข้างวางเต็มเท้า พร้อมทั้งย่อเข่า
- กลวิธี**   ทำนี้จะต้องทำลักษณะท่าทางของมือให้สัมพันธ์ รวดเร็ว และเชื่อมโยงกัน
- ความหมาย**   ทำให้คู่ต่อสู้เกิดความสับสน วิดกกังวล เหมือนเกลียวคลื่นที่สาดส่งพัดกระโหมม เข้าหาฝั่ง

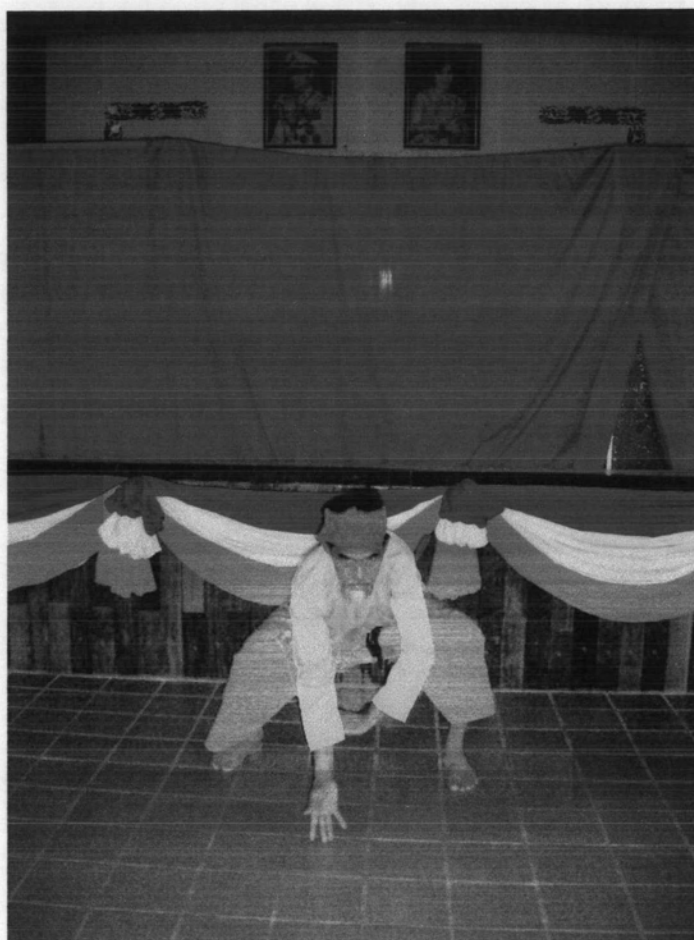
ภาพที่ 43 : ทำหมุนคลื่น (ขวา)

แสดงแบบโดย : ศิพะที อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะเอียงขวา แขนขวาวาดขึ้นหงายฝ่ามือขึ้นระดับหางคิ้ว แขนซ้ายวาดมือลงคว่ำ ฝ่ามือลงระดับอก ลำตัวพลิกไปด้านขวากลับมาด้านซ้าย ขาข้างซ้ายวางเต็มเท้า น้ำหนักอยู่ขาข้างขวา ขาข้างขวาเปิดส้นเท้าหลัง พร้อมทั้งย่อเข่า
- กลวิธี**   ทำนี้จะต้องทำลักษณะท่าทางของมือให้สัมพันธ์ รวดเร็ว และเชื่อมโยงกัน
- ความหมาย**   ทำให้คู่ต่อสู้เกิดความสับสน วิดกกังวล เหมือนเกลียวคลื่นที่สาดส่งพัดกระโหมม เข้าหาฝั่ง

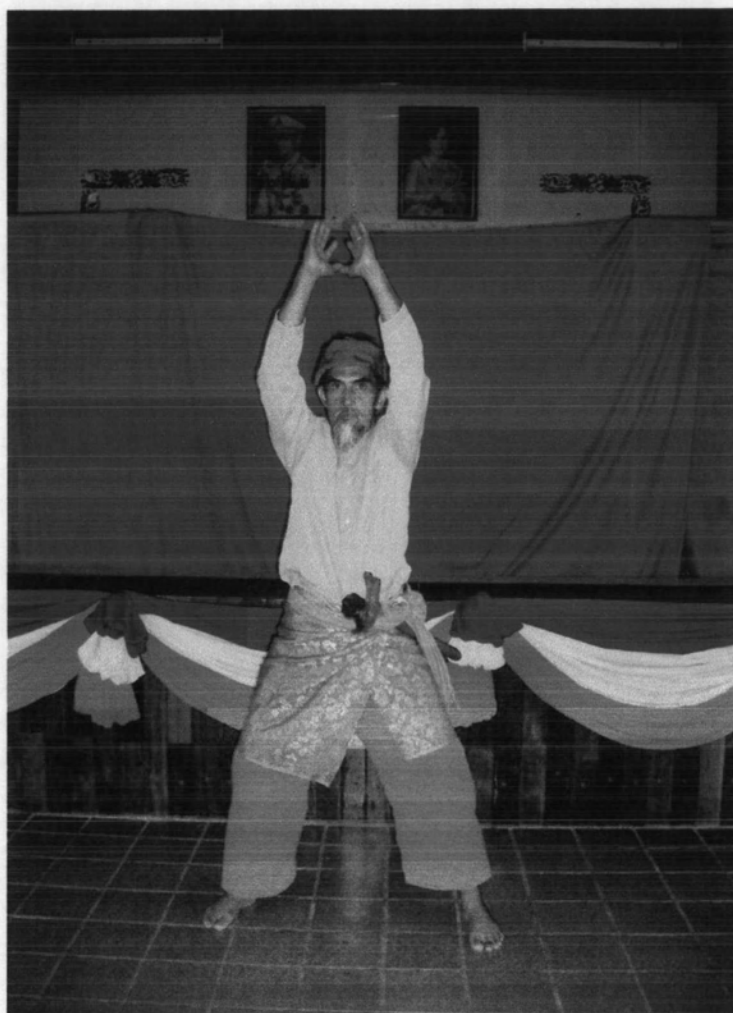

ภาพที่ 44 : ท่าม้วนคลื่น

แสดงแบบโดย : ดิพะณี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะก้ม แขนข้างขวาวาดลง-ขึ้นหงายฝ่ามือแตะปลายนิ้ว แขนซ้าย วาดมือขึ้น-ลง สลับกับแขนข้างขวา แขนข้างซ้ายจะหมคคว่ำฝ่ามือซ้อนหลังแขนข้างขวา ลำตัว โน้มลง ขาข้างขวาและขาข้างซ้ายวางเต็มเท้า และย่อเข่าลง
- กลวิธี**   ท่านี้จะต้องทำลักษณะท่าทางของมือให้สัมพันธ์ รวดเร็ว และเชื่อมโยงกัน
- ความหมาย**   ทำให้คู่ต่อสู้เกิดความสับสน วิดกกังวล เหมือนเกลียวคลื่นที่สาดส่งพัดกระโหมม เข้าหาฝั่ง

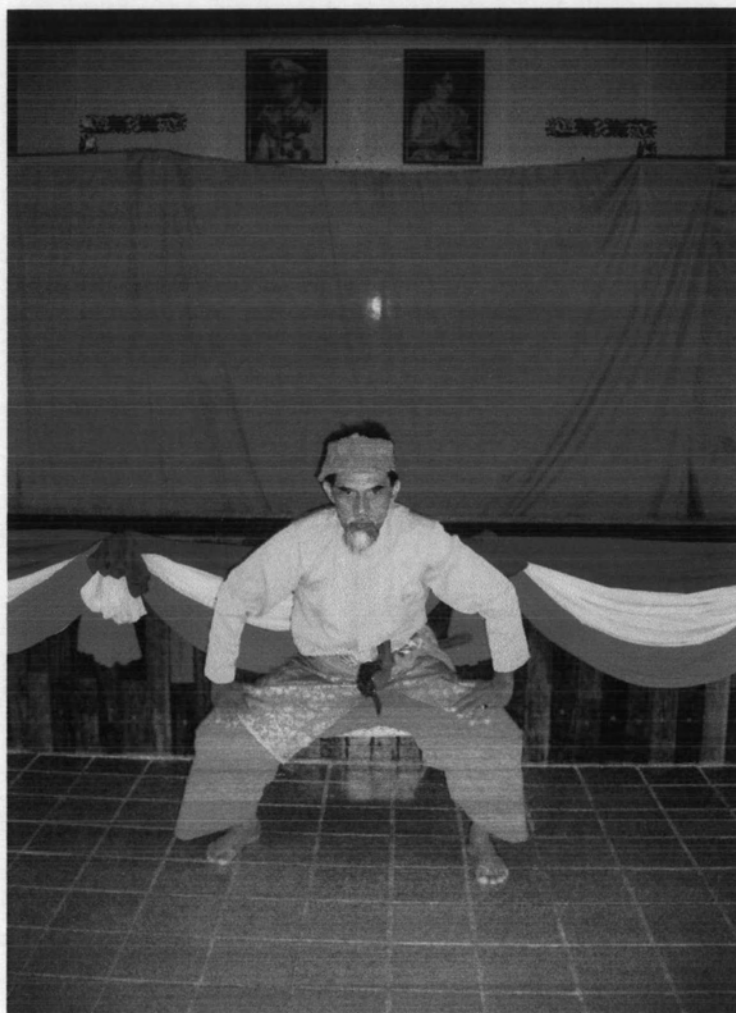

ภาพที่ 45 : ทำดิ่งพลัง

แสดงแบบโดย : ตีพระลี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศีรษะตรง ชูแขนทั้งสองขึ้นเหนือศีรษะ ถ้าตัวค่อยๆ ยืดตัวขึ้น ขาทั้งสองเหยียบเต็มเท้า
กลวิธี	ในช่วงนี้เดินมือทั้งสองข้างขึ้นด้านบนจะต้องกำหนดลมหายใจเข้า
ความหมาย	เพื่อให้ร่างกายได้รับรู้ถึงการนำพลังเข้ามาสั่งสมในร่างกายในการเตรียมความพร้อมกับการต่อสู้ต่อไป

ภาพที่ 46 : ทำรวมพลัง
 แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ
 ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรง “ทำรวมพลัง” วาดแขนทั้งสองลงมาข้างลำตัว วางฝ่ามือบนหน้าขาทั้งสอง ลำตัวย่อลง ขาทั้งสองข้างวางเต็มฝ่าเท้า ย่อเข่าลง
- กลวิธี   จะต้องย่อตัวลงบนขาทั้งสองข้างที่รับน้ำหนักอย่างมั่นคง พร้อมกับหายใจออก
- ความหมาย   แสดงถึงความพร้อมของพลังที่สั่งสมใช้สำหรับการต่อสู้

ภาพที่ 47 : ทำดิ่งพลึงไปที่กำป็น

แสดงแบบโดย : ดิพะถึ อะตะบู้

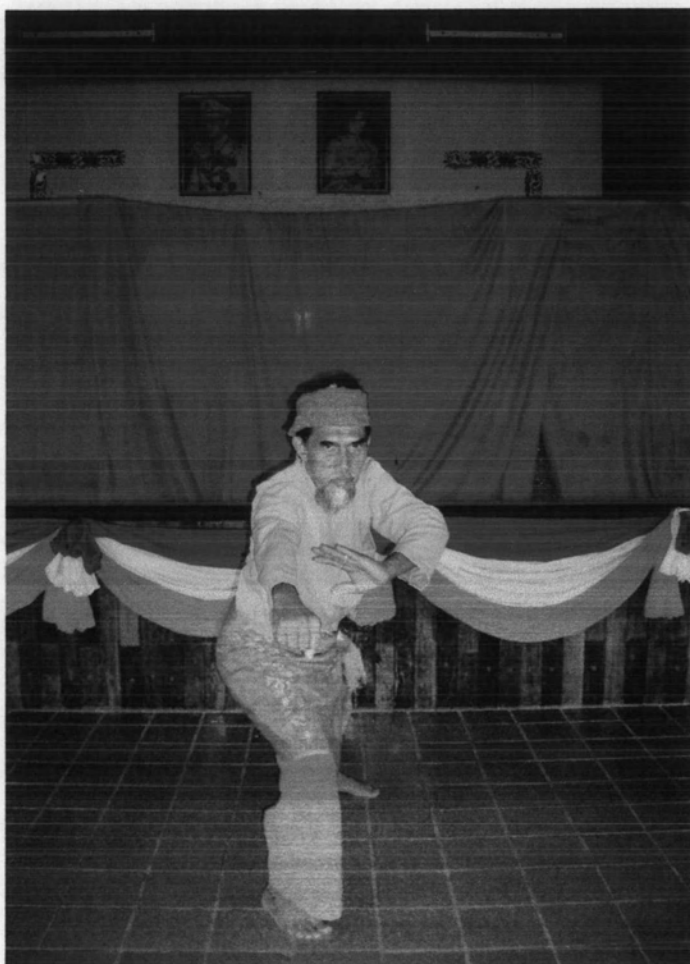
ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรง ชูแขนทั้งสองข้าง โดยแขนข้างขวากำมือประกบแขนข้างซ้ายฝ่ามือแบ
ถ้ำตัวตรง ขาข้างขวาเดี๋ยวไปข้างหลัง ยืนด้วยขาข้างซ้ายพร้อมทั้งยึดตัวขึ้น
- กลวิธี   จะต้องเกี่ยวเท้าที่ยกให้วางในระดับของน่องด้านบน เพื่อกันเข่าที่ยืนรับน้ำหนักลง
พร้อมหายใจเข้า
- ความหมาย   สื่อให้เห็นถึงพละกำลังในการยืนขาเดียว เพื่อข่มขวัญคู่ต่อสู้

ภาพที่ 48 : ทำเตรียมทุ่มพลัง
แสดงแบบโดย : ศิษะณี อะตะนู
ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศิษะตรีตรง แขนข้างขวาที่กำมือวางลงมาข้างสะเอว ส่วนแขนข้างซ้ายวางลงมาตั้งมือขึ้นระดับหน้าอก ลำตัวตรง ขาข้างขวาเคี้ยวไปข้างหลัง ขึ้นด้วยขาข้างซ้ายพร้อมทั้งยึดตัวขึ้น
กลวิธี	จะต้องวางเท้าที่เกี่ยวข้องไว้ด้านหลังให้ตรงกับตำแหน่งที่เหมาะสมพร้อมกับกำหนดลมหายใจออก
ความหมาย	ความพร้อมในการที่จะทำลายล้างคู่ต่อสู้

ภาพที่ 49 : ท่าท่อมพลัง
 แสดงแบบโดย : ดิพะณี อะตะนู
 ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรง แขนข้างขวากำมือพุ่งไปข้างหน้า ส่วนแขนข้างซ้ายวาดลงมาตั้งมือขึ้นระดับหน้าอก ลำตัวเฉียงไปด้านซ้าย ขาข้างขวาที่ยกก้าวไปข้างหน้าพร้อมกับทิ้งน้ำหนักไปข้างหน้า ขาข้างซ้ายวางเต็มเท้า พร้อมทั้งย่อตัวลง
- กลวิธี   ผู้แสดงต้องกระโจนเข้าไปสู่คู่ต่อสู้และหายใจออกเพื่อปล่อยพลัง
- ความหมาย   สื่อให้เห็นกระบวนท่าที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้

ภาพที่ 50 : ทำถอยหลังปีกหลัก

แสดงแบบโดย : ศิพระสิทธิ์ อะตะบู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศิระตรง “ทำถอยหลังปีกหลัก” แขนข้างขวากำมือระดับสะเอว ส่วนแขนข้างซ้ายตั้งฝ่ามือขึ้นเหมือนตั้งวงระดับอก ลำตัวเฉียงไปด้านขวา ขาข้างขวาถอยหลังขึ้นเต็มเท้า ขาข้างซ้ายเหยียบเต็มเท้า ย่อเข่าลง
- กลวิธี**   ในช่วงนี้วางเท้าขวาลงไปข้างหลังจะต้องขยับและกระดิกนิ้วเท้าทั้งสองข้างพร้อมหมุนตัว
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการท่าของการถอยมาตั้งรับอย่างเข้มแข็ง

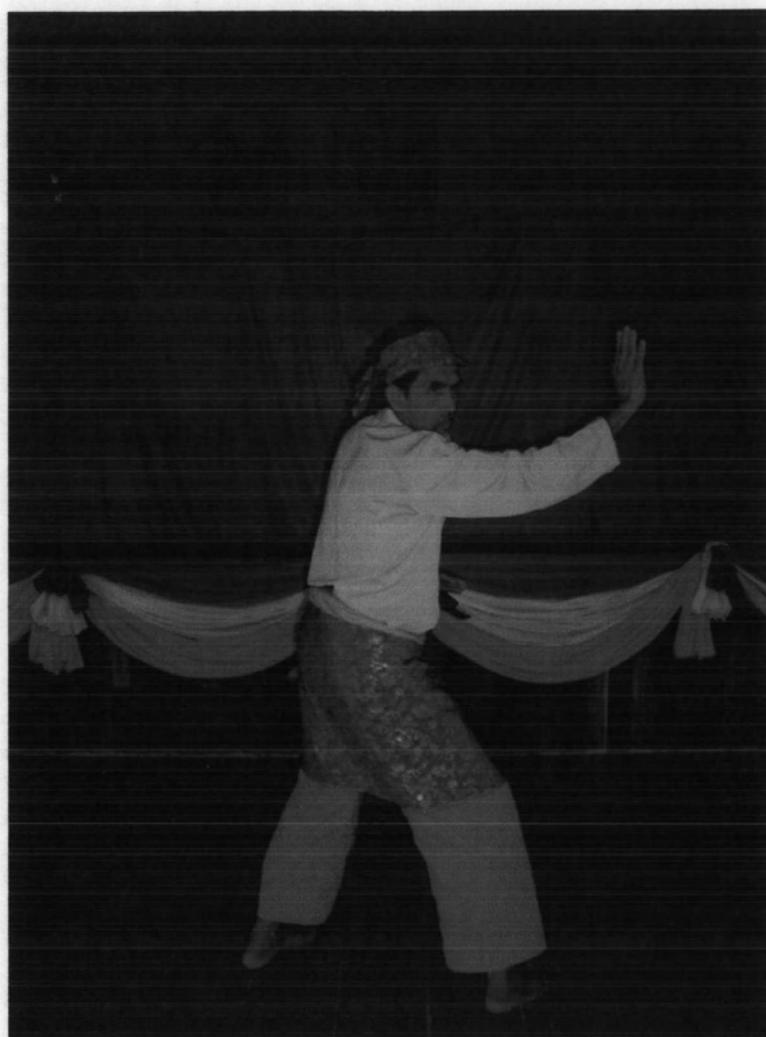
ภาพที่ 51 : ทำคู่ชั้นเชิง

แสดงแบบโดย : ศิพระสิทธิ์ อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศิระตรง แขนข้างขวากำมือระดับสะเอว ส่วนแขนข้างซ้ายตั้งฝ่ามือขึ้นเหมือนตั้งวงระดับอก ลำตัวเฉียงไปด้านขวา ลำตัวเฉียงไปด้านขวา ขาข้างขวาแยกและวางไปข้างหลังเปิดส้นเท้า ขาข้างซ้ายเหยียบเต็มเท้า ย่อเข่าลง
- กลวิธี   การยกเท้ากระแทกพื้น ให้เกิดเสียงดัง โดยกระทืบลงให้เต็มเท้า
- ความหมาย   ข่มขวัญคู่ต่อสู้

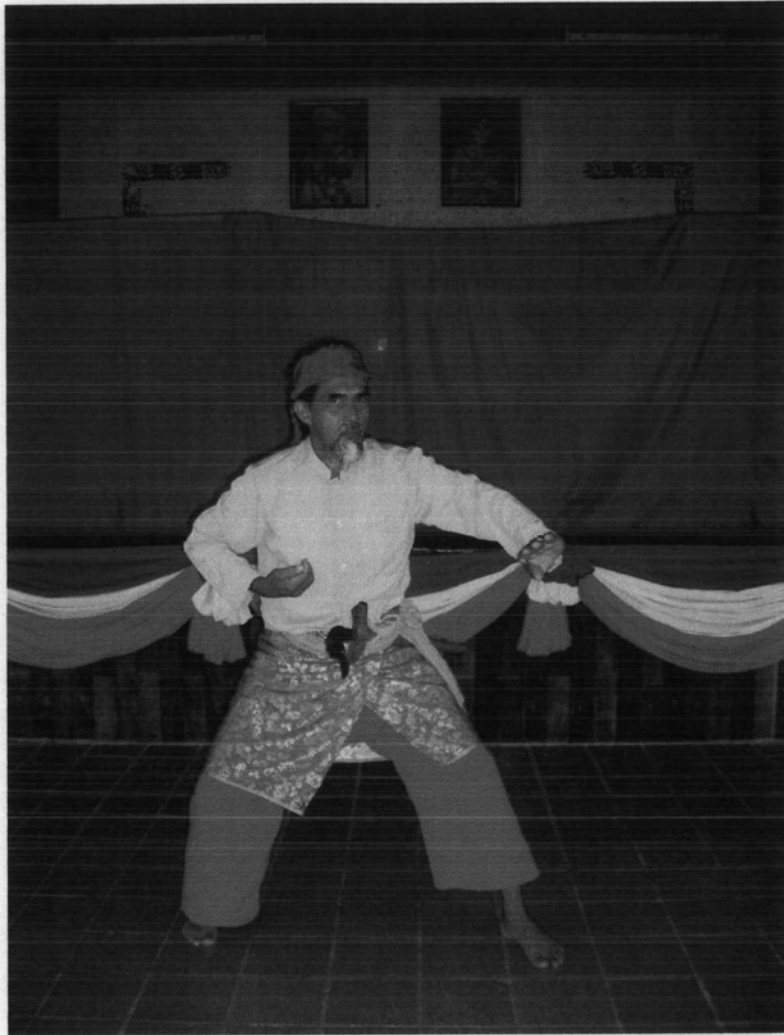

ภาพที่ 52 : ทำคู่ชั้นเชิง (หมุนตัว)

แสดงแบบโดย : ศิษะณี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศิษะตรง คบมือทั้งสองพร้อมกับหมุนตัวไปทางขวา เปลี่ยนเป็นแขนข้างขวาดึงฝ่ามือขึ้นเหมือนตั้งวงระดับศิษะ แขนข้างซ้ายกำมือระดับสะเอว ถ้าตัวเฉียงไปด้านซ้าย ขาข้างขวาอยู่หน้า ขาข้างซ้ายอยู่หลังวางเต็มเท้า พร้อมทั้งย่อเข่าลง
- กลวิธี** การหมุนตัวไปอย่างรวดเร็ว คล่องแคล่วว่องไว
- ความหมาย** เพื่อทำท่ายคู่ต่อสู้

ภาพที่ 53 : ทำรุกขวา

แสดงแบบโดย : ศิษย์ดี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ

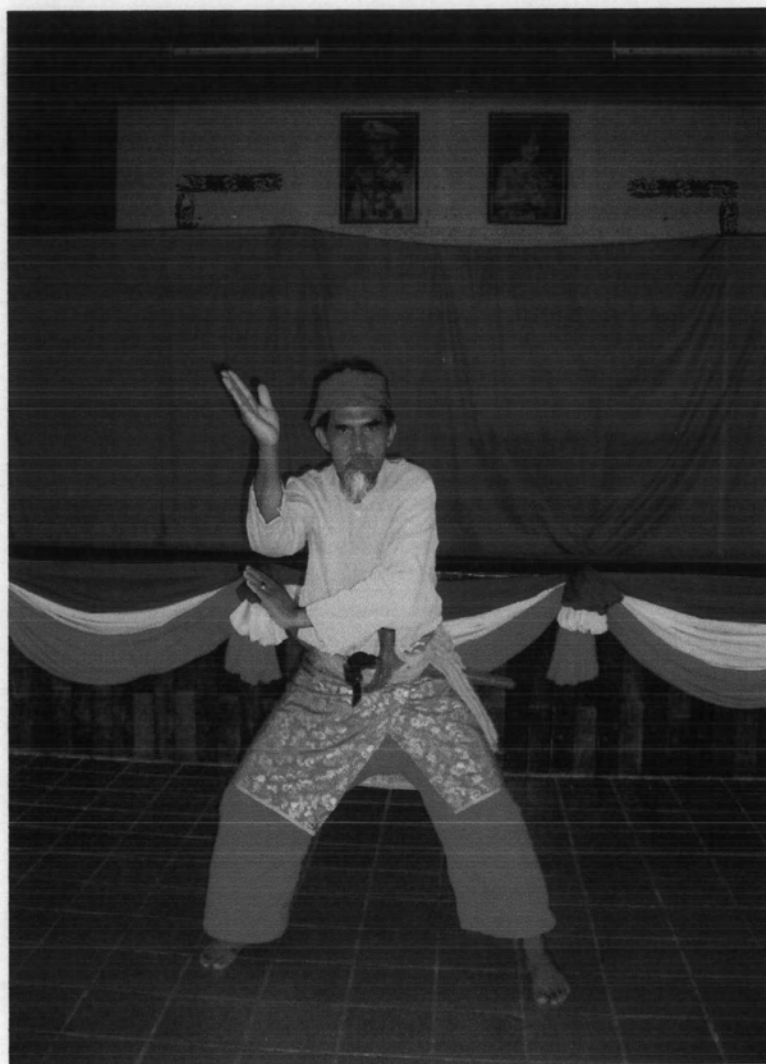
ศีรษะตรง แขนข้างขวากำมือระดับอก แขนข้างซ้ายตั้งฝ่ามือขึ้นเหมือนตั้งวง
ระดับอก ลำตัวตรง ขาข้างขวาก้าว ขาข้างซ้ายยืนเต็มฝ่าเท้า ย่อเข่าลง

กลวิธี

การยกขาขึ้นปลายเท้าชี้ลงพื้น สะบัดปลายเท้าและวางปลายนิ้วเท้าลงก่อนสิ้นเท้า

ความหมาย

สื่อให้เห็นกระบวนการทำการเบี่ยงเบนของคู่ต่อสู้

ภาพที่ 54 : ท่าหมุนคลื่น

แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศีรษะเอียงขวา แขนข้างขวาวาดขึ้นหงายฝ่ามือขึ้นตั้งระดับหางคิ้วแขนข้างซ้ายวาดมือลงคว่ำฝ่ามือได้ข้อศอกแขนข้างขวา ลำตัวตรง ขาทั้งสองข้างวางเต็มเท้า ลำตัวตรง ช่อเข่าลง
กลวิธี	การพลิกขา การวาดมือเข้าออกอย่างคล่องแคล่วองไว
ความหมาย	สื่อให้เห็นกระบวนการทำให้คู่ต่อสู้หลงกล และคู่ขึ้นเชิงคู่ต่อสู้

ภาพที่ 55 : ท่าจบ (การแสดงช่วงที่1)

แสดงแบบโดย : ศีพะณี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะตรง แขนข้างขวาดั้งขึ้นกว่าฝ่ามือแตะที่อก แขนข้างซ้ายคว่ำมือแตะที่พื้น
 ลำตัวโน้มตัวลง และนั่งบนขาข้างซ้าย ส่วนขาข้างขวาดั้งเท้าวางเต็มฝ่าเท้า
 (คุกเข่าซ้าย)
- กลวิธี**   สายตาต้องผู้ชมหรือคู่ต่อสู้เพื่อส่งสายตาให้
- ความหมาย**   เป็นการขอขมาหรือสวัสดี

จากแสดงช่วงที่ 1 ซึ่งเป็นการรำรำด้วยมือเปล่า ที่โชว์ความแข็งแกร่งของความเป็นชายชาตรี เป็น
 การแสดงความสามารถในการข่มขวัญคู่ต่อสู้ จะไม่ใช้อาวุธแต่จะเหน็บกริชไว้ข้างใดข้างหนึ่งของ
 สะเอว

การแสดงช่วงที่ 2 เป็นการรำใช้อาวุธกริชมือเดียว เป็นกระบวนท่าที่เหน็บกริชไว้ที่ สะเอวแล้วดึงกริชออกจากฝักโดยที่ฝักกริชยังคงอยู่ที่สะเอว ส่วนตัวกริชจะออกมาโชว์ มืออีกข้าง หนึ่งก็จะใช้ลักษณะท่าทางผสมผสานกับมือที่ถือกริช ส่วนมากจะใช้กระบวนท่าจากการรำกริชมือ เปลา่ ซึ่งมีลักษณะท่าร่าดังนี้

ภาพที่ 56 : ทำดิ่งพลั่ง

แสดงแบบ โดย : ศิพะลี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรง แขนทั้งสองหันฝ่ามือประกบเข้าหากันระดับหน้าผาก(เหมือนทำไหว้)
ลำตัวตรง ขาทั้งสองข้างวางเต็มฝ่าเท้าระยะห่างพอประมาณ ย่อตัวลง
- กลวิธี   การยืดตัวขึ้นหายใจเข้าและค่อย ๆ ย่อลง พร้อมกับหายใจออก
- ความหมาย   การรวมพลังเก็บไว้ที่ท้อง

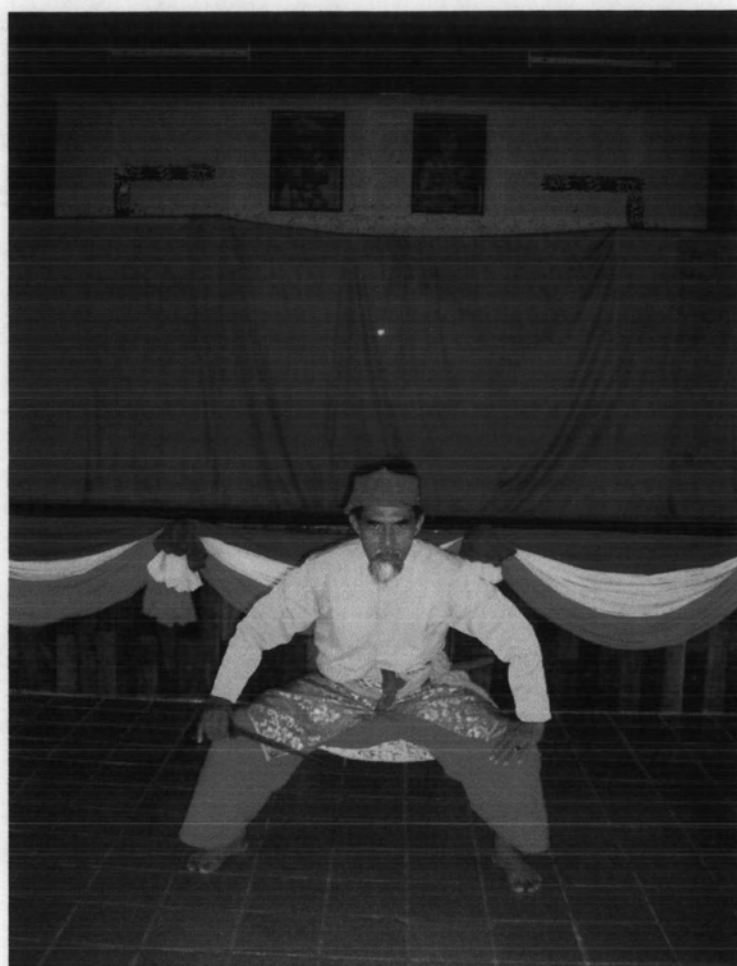

ภาพที่ 57 : ทำรวมพลัง

แสดงแบบโดย : ศิพระสิทธิ์ อะตะบูน

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศิระตรง แขนข้างขวาจับด้ามกริชพร้อมชักและแขนข้างซ้ายจับที่ฝักกริชโดยใช้ นิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือเป็นตัวยึดส่วนนิ้วที่เหลือกริดออก ระดับหน้าสะเอว(ชายพก) ลำตัวย่อลง ขาข้างขวาและขาข้างซ้ายเหยียบเต็มฝ่าเท้า ยืนห่างพอประมาณ
- กลวิธี** มือจับกริชใช้นิ้วหัวแม่มือคั่นปลอกหรือฝักออก การยืนที่มั่นคงของขาทั้งสองข้าง
- ความหมาย** สื่อให้เห็นถึงกระบวนการเตรียมพร้อมที่จะใช้อาวุธในการต่อสู้

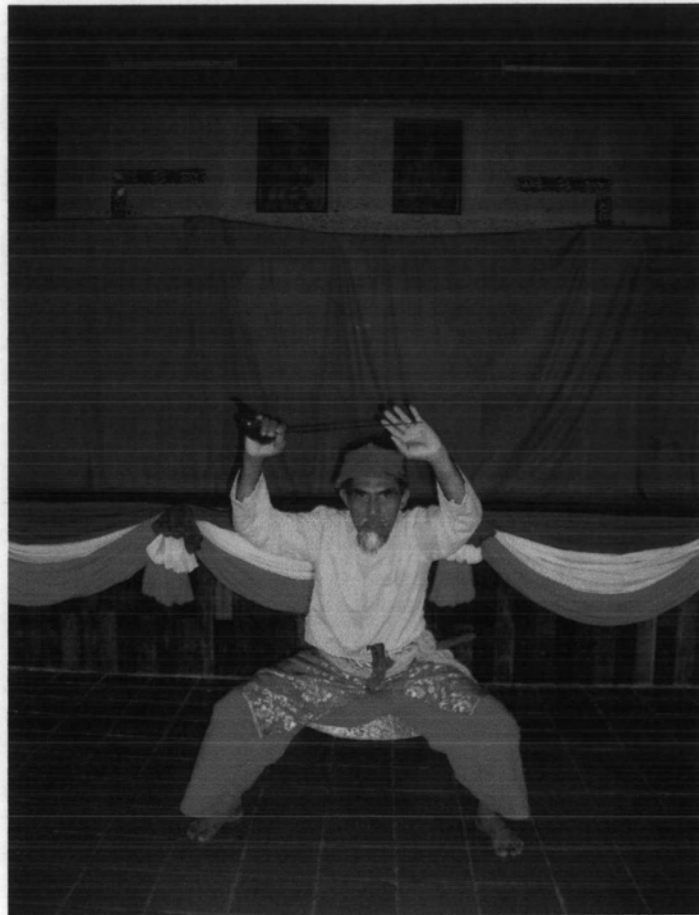

ภาพที่ 58 : ทำรวมพลัง

แสดงแบบโดย : ศิพระณี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศีรษะตรง แขนงขาชักริขออกจากฝักวางบนหน้าขาขวาและแขนซ้ายวางบนหน้าขาซ้าย ลำตัวโน้มตัวลงเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างกางออกตั้งฉาก ข่อตัวลง
กลวิธี	การข่อตัวลงบนขาทั้งสองข้างที่รับน้ำหนักอย่างมั่นคง ค่อยๆหายใจออก
ความหมาย	การทรงตัวที่มั่นคงและขาที่แข็งแรง

ภาพที่ 59 : ทำส่งพลัง (รวมประจุกลิ่นเข้าด้วยกัน)

แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบู

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศีรษะตรง แขนข้างขวาและแขนข้างซ้ายวาดแขนขึ้นไปเหนือศีรษะ โดยมีมือขวาจับกริช ส่วนมือซ้ายหงายรับปลายกริช ลำตัวโน้มตัวเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างกางออกพอประมาณ
กลวิธี	การยกแขนทั้งสองข้างต้องยกขึ้นเหนือศีรษะเพื่อรับพลัง และให้น้ำหนักทั้งหมดอยู่ที่ขาทั้งสองข้าง
ความหมาย	สื่อให้เห็นกระบวนการรวมพลังคลิ่นไปที่กริช

ภาพที่ 60 : ทำเตรียมท่อมพลัง (เตรียมประจุกเลื่อนท่อมไปข้างหน้า)

แสดงแบบโดย : ศิษะที อะตะบู

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศิษะตรง แขนข้างขวาจับกริษระดับสะเอวและแขนข้างซ้ายตั้งวงระดับหน้าอก ลำตัวตรง ขาข้างขวาเคี้ยวขาข้างซ้าย(เคี้ยวด้านหลัง)น้ำหนักอยู่ขาข้างซ้าย
กลวิธี	การยกเท้าไปเกี่ยวด้านหลังโดยใช้หลังเท้า มือที่ถือกริษตะแคงปลายกริษเฉียงลง
ความหมาย	ความพร้อมที่จะใช้อาวุธในการต่อสู้

ภาพที่ 61 : ทำทุ่มพลัง (ทุ่มพลังไปข้างหน้าตรงเป้าหมายที่ต้องการ)

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะตรง แขนข้างขวาจับกริษระดับสะเอวทุ่มไปข้างหน้าและแขนข้างซ้ายตั้งวงระดับหน้าอก ลำตัวโน้มตัวไปข้างหน้า ขาข้างขวาก้าวไปข้างหน้า ขาข้างซ้ายเปิดส้นเท้าหลัง ย่อลง
- กลวิธี**   จะต้องกระ โจนเข้าใส่คู่ต่อสู้รวดเร็วโดยก้าวเท้าลงไปอย่างมั่นคงปลายกริษเฉียงลง
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนท่าที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้

ภาพที่ 62 : ทำถอยหลังปีกหลัก

แสดงแบบโดย : ศิพระสิทธิ์ อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศิระตรงแขนข้างขวาจับกริชระดับอกและแขนข้างซ้ายตั้งวงระดับหน้าอก ลำตัว
ตัวเฉียง 45 องศาไปทางขวา ขาข้างขวาวางไปข้างหลัง ขาข้างซ้ายยืนเต็มเท้า
ยึดตัวขึ้น
- กลวิธี   การยืนจะต้องใช้สำหรับค้ำยันแรงกระแทกอาวุธของฝ่ายตรงข้ามได้ การขยับเท้า
พร้อมกับกระดิกนิ้วเท้าไปพร้อมๆกัน การถือกริชเป็นแนวเดียวกันกับมือ
- ความหมาย   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการตั้งรับอย่างเข้มแข็งและมั่นคงจากคู่ต่อสู้

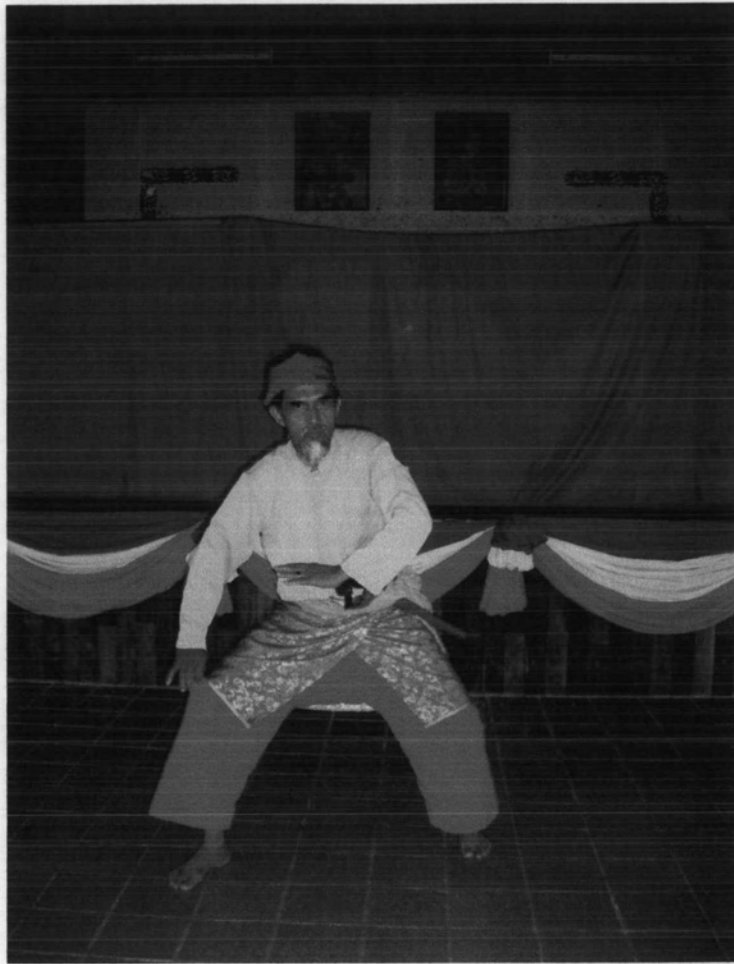

ภาพที่ 63 : ท่าเก็บอาวุธกริช (เหน็บกริช)

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ

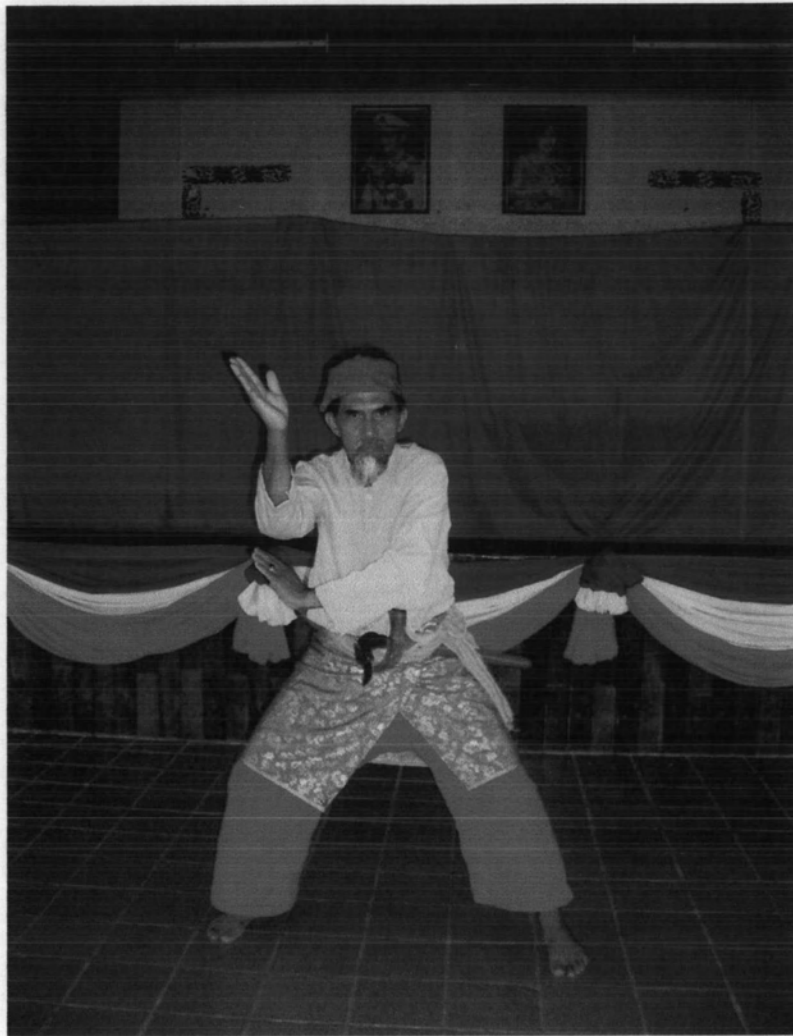
ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะตรง แขนข้างขวาจับกริชระดับอกและแขนข้างซ้ายตั้งวงระดับหน้าอก ลำตัว
หมุนตัวมาจากทางขวาแล้วเฉียง 45 องศาทางซ้าย พลิกขาข้างขวาเป็นขาขวาวาง
หลัง ขาข้างซ้ายวางเต็มเท้าชิดตัวขึ้น
- กลวิธี**   ช่วงหมุนตัวแขนข้างขวาที่จับกริชให้เก็บกริชหรือเหน็บกริชใส่ในฝัก เพื่อไม่ให้
เกิดอันตรายต่อการหมุนตัว
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการทำการเก็บกริชหรือเหน็บกริชใส่ในฝัก

ภาพที่ 64 : ทำรุกขวา
 แสดงแบบโดย : ศีพะณี อะตะบุ
 ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะข้างขวา แขนข้างขวาตกลงที่หน้าขาขวา แขนข้างซ้ายตั้งฝ่ามือขึ้นเหมือนตั้งวงลงระดับหน้าอก โดยยื่นมือมาข้างหน้า ลำตัวเอียงมาด้านขวา ขาข้างขวายกขึ้นรับกับมือขวาที่ตกลงมาพร้อมทั้งก้าวขาขวา ลงตามด้วยขยับขาข้างซ้ายชิดและขยับขาข้างขวาตาม
- กลวิธี** จะต้องการยกขาขึ้นปลายเท้าชี้ลงพื้น สะบัดปลายเท้าและวางปลายนิ้วเท้าลงก่อนส้นเท้า
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกระบวนการเบี่ยงเบนของคู่ต่อสู้

ภาพที่ 65 : ท่าหมุนคลื่น

แสดงแบบโดย : ตีพระถี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะเอียงขวา แขนข้างขวาวาดขึ้นหงายฝ่ามือขึ้นระดับหางคิ้ว แขนข้างซ้ายวาดมือลงกว่าฝ่ามือได้ข้อศอกขวา ลำตัวตรง ขาทั้งสองข้างเหยียบเต็มเท้าหน้าหันก้อยู่ตรงกลาง พร้อมทั้งย่อเข่าลง
- กลวิธี** การพลิกขาดคยอศัยเท้าทั้งสองข้างที่แข็งแรง การวาดมือเข้าออกเหมือนคลื่น
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกระบวนท่าให้คู่ต่อสู้หลงกล และคู่ชั้นเชิงคู่ต่อสู้

ภาพที่ 66 : ทำจบ (การแสดงช่วงที่2)

แสดงแบบโดย : ตีพะที อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาคว่ำมือแตะที่กริช แขนข้างซ้ายคว่ำมือแตะที่พื้น โนม์ลำตัวลง ขาข้างขวาเหยียบเต็มฝ่าเท้า ขาข้างซ้ายก้าวลงไปข้างหลังพร้อมกับนั่งลงคุกเข่าซ้าย
- กลวิธี**   สายตาจะต้องมองไปข้างหน้า
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการที่เป็นการขอขมาหรือสวัสดี

จากการแสดงช่วงที่ 2 เป็นการรำรำกริชมือเดียว โดยมือซ้ายใช้รำรำ มือขวาถือกริช ส่วนฝักกริชจะเหน็บอยู่ที่สะเอว กระบวนท่ารำยังเหมือนกับการรำมือเปล่าของช่วงที่1

4.3.3 การแสดงช่วงที่ 3 การรำกริชสองมือ เป็นกระบวนท่าที่มีข้างหนึ่งถือตัวกริชอีกข้างหนึ่งถือปลอกกริช การรำในลักษณะนี้จะเริ่มตั้งแต่การดึงกริชออกจากฝัก คือ การใช้มือข้างใดข้างหนึ่งถือฝักกริช และอีกมือหนึ่งถือกริช ซึ่งมีลักษณะท่ารำดังนี้

ภาพที่ 67 : กระบวนท่าเจ็ดดาว (พเนิกกำลังภายใน)

แสดงแบบโดย : ศิพะณี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศีรษะตรง แขนข้างขวาถือกริชระดับอก แขนข้างซ้ายแนบฝ่ามือระดับหัวเข่า (กริชจะวางทับบนมือซ้าย) ลำตัวตรง ยืนตรง ขาข้างขวาและขาข้างซ้ายยืนเต็มเท้าระยะห่างกันพอประมาณ
กลวิธี	จะต้องยืนให้มีน้ำหนักของลำตัวอยู่ที่ขาทั้งสองข้าง แสดงถึงความมั่นคง
ความหมาย	เป็นลักษณะท่าที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของร่างกายในการที่จะเริ่มต้นการแสดง

ภาพที่ 68 : ทำถอยหลังปักหลัก

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรง แขนข้างขวาถือกริชยื่นออกมาข้างหน้า แขนข้างซ้ายตั้งวงระดับอกอยู่
ด้านใน ลำตัวย่อลง ขาข้างขวาเหยียบเต็มเท้า ขาข้างซ้ายวางไปข้างหลัง
- กลวิธี   การขึ้นจะต้องใช้สำหรับค้ำยันแรงกระแทกอวุธของฝ่ายตรงข้ามได้
- ความหมาย   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการท่าของการตั้งรับอย่างเข้มแข็งและมั่นคงจากคู่ต่อสู้

ภาพที่ 69 : ทำรุกขวา

แสดงแบบโดย : ศิพระถิ อะตะนู

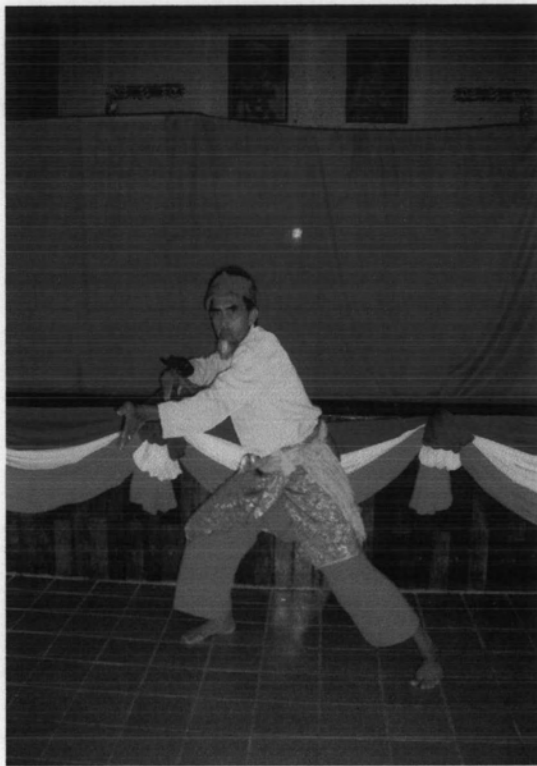
ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศิพระตรง แขนข้างขวาถือกริชระดับอกอยู่ด้านใน มือซ้ายตั้งวงขึ้นออกไป
ข้างหน้าระดับอก ถ้าตัวเฉียงไปด้านขวา ขาข้างขวาก้าวไปด้านขวา ส่วนเขาข้าง
ซ้ายยืนเต็มฝ่าเท้า ย่อลง
- กลวิธี   การยกขาขึ้นปลายเท้าชี้ลงพื้น สะบัดปลายเท้าและวางปลายนิ้วเท้าลงก่อนส้นเท้า
- ความหมาย   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการมีชั้นเชิงในการต่อสู้

ภาพที่ 70 : ทำหมุนคลิ่น
 แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบุ
 ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะเอียงซ้าย แขนข้างขวาดึงกริชค่อยๆเดินมือขึ้นระดับศีรษะ มือซ้ายลดวางลง
 มาอยู่ระดับหัวเข่าชิด ลำตัวย่อลง พลิกขาข้างขวา เป็นขาข้างขวายู่หลัง ขาข้าง
 ซ้ายอยู่หน้า ย่อตัวลง
- กลวิธี**   การพลิกขาโดยอาศัยเท้าทั้งสองข้างที่แข็งแรง การวาดมือเข้าออกเหมือนคลิ่น
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการทำให้คู่ต่อสู้หลงกล และคู่ชั้นเชิงคู่ต่อสู้

ภาพที่ 71 : ท่าหมุนคลื่น

แสดงแบบโดย : ศิษะถิ อะตะบุ

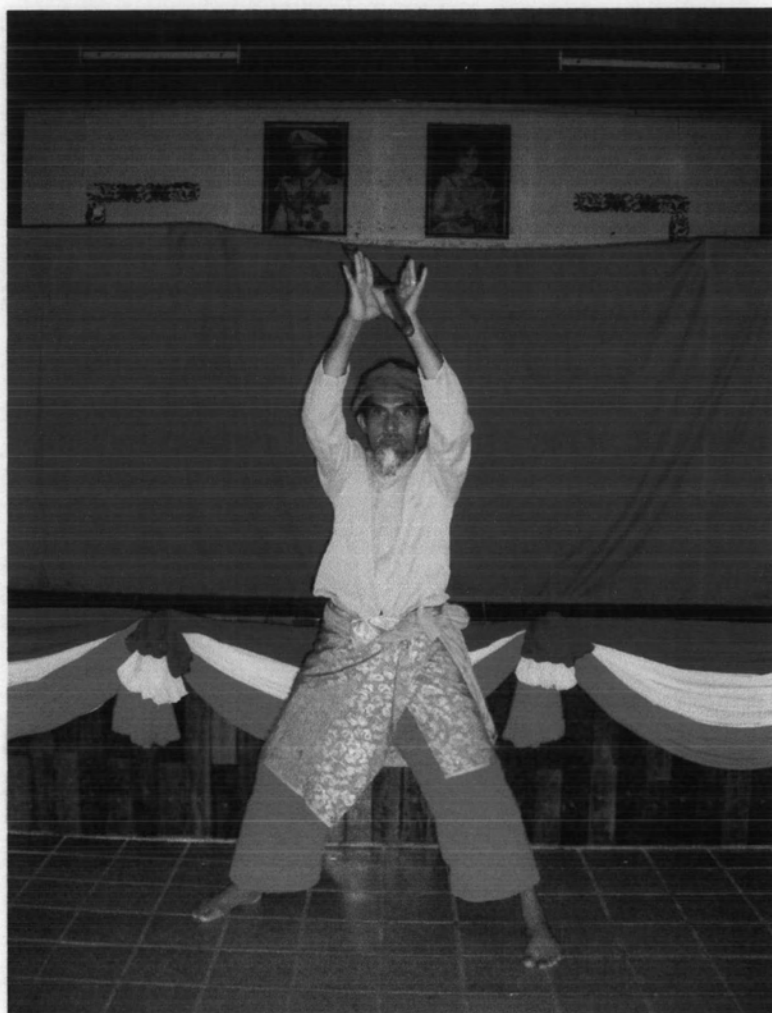
ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศิษะเอียงขวา แขนข้างขวาถือกริชค่อยๆเดินมือขึ้นระดับศิษะ มือซ้ายลดวางลง มาอยู่ระดับหัวเข่ามัด ถ้าตัวเฉียง 45 องศา พลิกขาข้างขวาอยู่หน้า ขาข้างซ้ายอยู่หลัง ย่อตัวลง
- กลวิธี** การพลิกขาโดยอาศัยเท้าทั้งสองข้างที่แข็งแรง การวาดมือเข้าออกเหมือนคลื่น
- ความหมาย** สื่อให้เห็นถึงกระบวนการทำให้คู่ต่อสู้หลงกล และคู่ขึ้นเชิงคู่ต่อสู้

ภาพที่ 72 : ท่าม้วนคลื่น
 แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ
 ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะก้มหน้า แขนข้างขวาถือกริชขวามือเข้า-ออก แขนข้างซ้ายหงายขวามือออก-
 ดึงฝ่าขึ้นขวามือเข้า ทำสลับกัน 2 ครั้ง ครั้งที่ 3 แขนข้างซ้ายหงายฝ่าปลายนิ้วแตะ
 พื้น แขนข้างขวาถือกริชซ่อนหลังมือซ้าย ลำตัวโน้มลำตัวลง ขาทั้งสองข้างกาง
 ออกยื่นเต็มฝ่าเท้า
- กลวิธี** ท่าทั้งสองข้างแข็งแรงและมั่นคงในการถ่ายเทน้ำหนัก การม้วนมือเข้าออกอย่าง
 รวดเร็วสอดคล้องสัมพันธ์กัน
- ความหมาย** สื่อให้เห็นถึงกระบวนการทำให้คู่ต่อสู้หลงกล และคู่ขึ้นเชิงคู่ต่อสู้

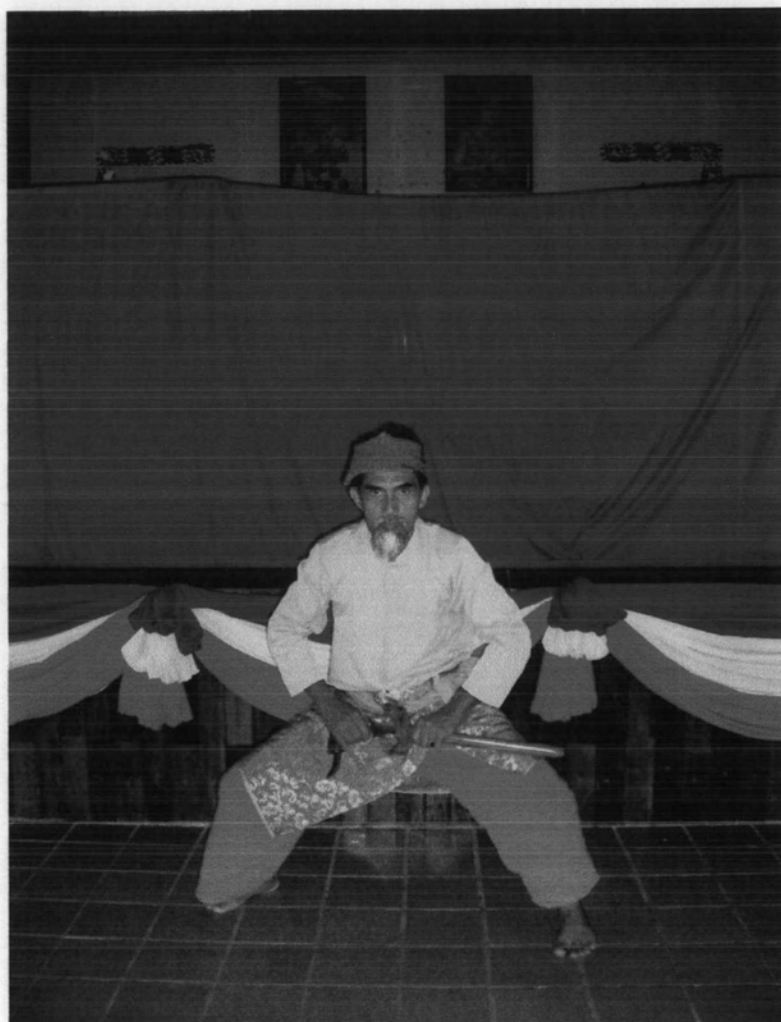

ภาพที่ 73 : ทำดิ่งพลัง (การดิ่งพลังคลื่นเข้ามารวมเก็บไว้ที่ท้อง)

แสดงแบบโดย : ตีพะเถี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีปฏิบัติ	ศีรษะตรง แขนทั้งสองข้างชูขึ้นเหนือศีรษะกรืออยู่ตรงกลาง ลำตัวตรง ขาทั้งสองข้างกางออกวางเต็มฝ่าเท้า ยึดตัวขึ้น
กลวิธี	การยกแขนเหนือศีรษะพร้อมกับหายใจเข้า
ความหมาย	การดิ่งคลื่นพลังเข้ามาเก็บไว้ที่ท้อง

ภาพที่ 74 : ทำรวมพลัง (การรวมพลังไว้ที่ท้องแล้วผนีกกำลัง)

แสดงแบบโดย : ศีปะถี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีระตรง แขนข้างขวาถือกริชพร้อมชักออก แขนข้างซ้ายถือฝักกริช ลำตัวย่อตัวลง ขาทั้งสองข้างกางออกวางเต็มฝ่าเท้า ย่อตัวลง
- กลวิธี**   การย่อตัวลง ขาทั้งสองข้างรับน้ำหนักอย่างมั่นคง มือจับกริชใช้นิ้วหัวแม่มือคั่นฝักออก
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการท่าเตรียมพร้อมใช้อาวุธ

ภาพที่ 75 : ทำส่งพลัง (การรวมประจุคลื่นเข้าด้วยกัน)

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะตรง ชูแขนทั้งสองขึ้นพร้อมกับอาวุธชกกริชออกจากฝักเล็กน้อยเหนือศีรษะ ลำตัวย่อตัวลง ขาทั้งสองข้างกางออกวางเต็มฝ่าเท้า ย่อตัวลง
- กลวิธี**   การยกแขนทั้งสองข้างจะต้องยกขึ้นเหนือศีรษะเพื่อขอพลังในการต่อสู้
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการรวมพลังคลื่นไปที่กริช

ภาพที่ 76 : ทำเตรียมท่อม (การเก็บประจุกลิ้นเตรียมท่อมไปข้างหน้า)

แสดงแบบโดย : ตีพะถี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะตรง ชูแขนทั้งสองขึ้นเหนือศีรษะ(มือขวาถือกริชเก็บกริชเข้าฝัก) ลำตัวตรง ยกขาข้างขวาเดียวไปข้างหลัง ขาช้ำซ้ายยื่นเหยียบเต็มฝ่าเท้า พร้อมทั้งยึดตัวขึ้น
- กลวิธี**   การยกเท้าไปเกี่ยวด้านหลังโดยใช้หลังเท้า มือที่ถือกริชตะแคงปลายกริชเฉียงลง
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นถึงพลังกำลังในการขึ้นขาเดียว

ภาพที่ 77 : ทำท่อมพลัง (การทำท่อมพลังไปข้างหน้าตรงเป้าหมายที่ต้องการ)

แสดงแบบโดย : ศิพะณี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศิระะตรง แขนขวาจับกริษระดับหน้าอกท่อมไปข้างหน้าและแขนข้างซ้ายถือฝักกริษระดับหน้าอก ถ้าตัวย่อลง ขาข้างขวาก้าวไปข้างหน้า ขาข้างซ้ายเปิดส้นเท้าหลัง
- กลวิธี**   การกระโจนเข้าใส่คู่ต่อสู้ การถือกริษปลายกริษต้องเฉียงลงเล็กน้อย ฝักกริษตั้งฉากกับแขนปากฝักกริษอยู่ด้านใน ส่วนก้นฝักจะอยู่ด้านนอก
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้

ภาพที่ 78 : ทำถอยหลังปักหลัก

แสดงแบบโดย : ตีพะณี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะตรง แขนข้างขวาถือกริชระดับหน้าอก และแขนข้างซ้ายถือฝักกริชตั้งวงระดับหน้าอก ลำตัวตัวเฉียง 45 องศา ขาข้างขวาวางไปข้างหลัง ขาข้างซ้ายยืนเต็มฝ่าเท้า
- กลวิธี**   แขนขวาถือกริช แขนซ้ายถือฝักอยู่ในแนวเดียวกัน หันปลายแหลมออกข้างนอกระดับอก
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการท่าของการถอยมาตั้งรับอย่างเข้มแข็ง

ภาพที่ 79 : ทำเก็บอาวุธกริช (เก็บกริชเป็นท่าต่อเนื่องจากท่า3.42)

แสดงแบบโดย : ศิพระถิ อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศิระตรง แขนข้างขวาทือกริชใส่ไปในฝัก แขนข้างซ้ายถือฝักกริชตั้งวงระดับ
หน้าอก ลำตัวต้วเฉียง 45 องศา ขกขาข้างขวาวางหลังเปิดส้นเท้าหลัง ขาข้างซ้าย
ยื่นเต็มฝ่าเท้า
- กลวิธี**   แขนขวาทือกริช แขนซ้ายถือฝักอยู่ในแนวเดียวกัน หันปลายแหลมออกข้างนอก
ระดับอก
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการเบี่ยงเบนของกลุ่มต่อสู้ เก็บกริชหรือเหน็บกริชใส่ในฝัก

ภาพที่ 80 : ทำคู่ชั้นเชิง (หมุนตัว)

แสดงแบบโดย : ตีพะถี อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศีรษะหน้ามองตรง แขนข้างขวาดั้งวงระดับศีรษะ พร้อมกับหมุนตัวไปทางขวา
 แขนข้างซ้ายถือกริชระดับสะเอว ลำตัวเฉียง 45 องศา น้ำหนักอยู่ขาขวา พลิกขา
 หมุนไปทางขวาเป็นขาทั้งสองยืนเต็มเท้า พร้อมทั้งย่อเข่าลง
- กลวิธี**   ช่วงหมุนตัวเปลี่ยนเป็นมือซ้ายถือกริช
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการเปลี่ยนมือถืออาวุธ

ภาพที่ 81 : ทำรุกขวา

แสดงแบบโดย : ตีพะเถี อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   คีระตรง แขนข้างขวาตบลงที่หน้าขาขวา แขนข้างซ้ายถือกริชระดับสะเอว โดยยื่นมือมาข้างหน้า ลำตัวตรง ขาข้างขวายกขึ้นรับกับมือขวาที่ตบลงมาพร้อมทั้งก้าวขาข้างขวาตามด้วยขยับขาข้างซ้ายและขยับขาข้างขวา ย่อลง
- กลวิธี**   การจับผ้า การยกขาขึ้นปลายเท้าชี้ลงพื้น สะบัดปลายเท้าและวางปลายนิ้วเท้าลงก่อนส้นเท้า ก้นฝึกชี้มาด้านนอก
- ความหมาย**   การดูชั้นเชิงคู่ต่อสู้

ภาพที่ 82 : ทำคู่ขึ้นเชิง
 แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ
 ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ**   ศิระะตรง แขนทั้งสองข้างประกบกริชตั้งขึ้นเหมือนตั้งวงลงระดับหน้าอก โดยยื่นมือทั้งสองข้างมาข้างหน้า ลำตัวเฉียง 45 องศา ขาข้างขวาหักก้าวหน้า ขาข้างซ้ายยื่นเต็มฝ่าเท้า ย่อตัวลง
- กลวิธี**   จะต้องจับกริชสองมือในการหลอกล่อว่าจะใช้มือขวาหรือมือซ้าย
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนท่าเบี่ยงเบนของกลุ่มต่อสู้

ภาพที่ 83 : ท่าหมุนคลื่น

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะนู

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรง แขนข้างขวาถือกริชค่อยๆเดินมือขึ้นระดับศีรษะ แขนข้างซ้ายตั้งวงระดับหน้าอก ลำตัวเฉียง 45 องศา ขาข้างขวาก้าวไปข้างทางขวา ขาข้างซ้ายยืนเต็มเท้า
- กลวิธี   ท่านี้จะต้องทำลักษณะท่าทางของมือให้สัมพันธ์ รวดเร็ว และเชื่อมโยงกัน โดยการพลิกขาขวา ซ้าย การวาดมือเข้า ออก
- ความหมาย   ทำให้คู่ต่อสู้เกิดความสับสนวิตกกังวล เหมือนเกลียวคลื่นที่สาดส่งพัด โหมเข้าหาฝั่ง

ภาพที่ 84 : ทำจบ (การแสดงช่วงที่3)

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ

ที่มา : ผู้วิจัย

- วิธีปฏิบัติ ศีรษะก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาจับกริช แขนข้างซ้ายคว่ำมือแตะที่พื้น โนม้ลำตัว
ลง ขาข้างขวาดั้งขึ้นวางเต็มฝ่าเท้า ขาข้างซ้ายก้าวลงไปข้างหลังพร้อมกับนั่งลง
คุกเข่า
- กลวิธี จบด้วยการนั่งคุกเข่า แขนที่ถือกริชทาบอก
- ความหมาย สื่อให้เห็นกระบวนการที่เป็นการขอขมาหรือสวัสดี

4.3.4 การแสดงช่วงที่4 เป็นการรำต่อสู้ กระบวนท่าการรำในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนท่าที่ยากมากจะต้องใช้ไหวพริบปฏิภาณของตัวผู้แสดง เป็นกระบวนท่าการรำที่จะต้องใช้ลักษณะของการที่จะต้องคู่ขึ้นเชิงเพื่อหาช่องทางในการเข้าทำร้ายคู่ต่อสู้ เป็นกระบวนท่าที่จะเข้าประหัดประหารของทั้งสองฝ่าย กระบวนท่าในช่วงนี้จะเป็นการชิงไหวพริบของคู่ต่อสู้ โดยมีลักษณะท่ารำดังนี้

ภาพที่ 85 : ทำسلام(ทำให้ความเคารพคู่ต่อสู้)

แสดงแบบ โดย : ศิพะลี อะตะนู , มะยุบรี มะดีเหาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

ผู้แสดงคนที่ 1 และ 2

- วิธีปฏิบัติ ผู้แสดงทั้งสองคนก้มศีรษะลงเล็กน้อย ยืนแขนทั้งสองข้างของทั้งสองคนประกบ โนมลำตัวเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างกางเล็กน้อยทั้งสองฝ่าย หันหน้าเข้าหากัน
- กลวิธี สายตาจะต้องจับจ้องอยู่ที่คู่ต่อสู้
- ความหมาย สื่อให้เห็นกระบวนท่าการขอขมาของคู่ต่อสู้

ภาพที่ 86 : ถอยหลังปักหลัก

แสดงแบบโดย : ศิพระที อะตะบุ , มะยุบริ มะคีเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

- คนที่ 1**   หันหน้าเข้าสู่ต่อสู้
- วิธีปฏิบัติ   ศิระกะก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาส่งไปข้างหน้า ระดับสายตา แขนข้างซ้ายตั้งวงระดับอก ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวหน้า ขาข้างซ้ายก้าวไปข้างหลัง
- กลวิธี   การขึ้นจะต้องให้น้ำหนักอยู่ที่เท้าทั้งสองข้างสำหรับค้ำยันแรงกระแทกของฝ่ายตรงข้ามได้
- ความหมาย   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการตั้งรับอย่างเข้มแข็งและมั่นคงจากคู่ต่อสู้
- คนที่ 2**   หันหน้าเข้าสู่ต่อสู้
- วิธีปฏิบัติ   ศิระกะก้มศิระกะลงเล็กน้อย แขนข้างขวากำมือหลวมๆระดับอก มือซ้ายส่งไปข้างหน้า ระดับสายตา แขนข้างซ้ายตั้งวงระดับสายตา ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวไปข้างหลังหน้า ขาข้างซ้ายก้าวไปข้างหน้า
- กลวิธี   การขึ้นจะต้องให้น้ำหนักอยู่ที่เท้าทั้งสองข้างสำหรับค้ำยันแรงกระแทกของฝ่ายตรงข้ามได้
- ความหมาย   สื่อให้เห็นถึงกระบวนการตั้งรับอย่างเข้มแข็งและมั่นคงจากคู่ต่อสู้

ภาพที่ 87 : ส่งหมัด

แสดงแบบโดย : ศิพะลี อะตะบุ , มะยุบรี มะคีเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

- คนที่ 1**   หันหน้าเข้าหาคู่ต่อสู้
- วิธีปฏิบัติ**   ศิระก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาส่งกำปั้นไปข้างหน้า ระวังหัวเข็มขัด มือซ้ายกำมือของคู่ต่อสู้ระดับไหล่ ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาอยู่ข้างหลัง ขาข้างซ้ายก้าวไปข้างหน้า
- กลวิธี**   จะต้องทำอย่างรวดเร็วเพื่อการได้เปรียบคู่ต่อสู้
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการท่าของหมัดมวยมาผสมผสาน
- คนที่ 2**   หันหน้าเข้าหาคู่ต่อสู้
- วิธีปฏิบัติ**   ศิระก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาส่งกำปั้นไปข้างหน้า ระวังไหล่ มือซ้ายกำมือของคู่ต่อสู้ระดับหัวเข็มขัด ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาอยู่ข้างหลัง ขาข้างซ้ายก้าวไปข้างหน้า
- กลวิธี**   จะต้องทำอย่างรวดเร็วเพื่อการได้เปรียบคู่ต่อสู้
- ความหมาย**   สื่อให้เห็นกระบวนการท่าของหมัดมวยมาผสมผสาน
- หมายเหตุ**   คู่ต่อสู้จะต้องใช้พลังในการทุ่มเข้าใส่คู่ต่อสู้ และผลักออก

ภาพที่ 88 : เตรียมท่อม

แสดงแบบโดย : ตีพะลิว อะตะบู , มะยุบรี มะดีเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

คนที่ 1 หันหน้าเข้าหาคู่ต่อสู้

วิธีปฏิบัติ ศีรษะก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาชักกริชออกจากฝักปลายกริชหันไปข้างหน้าของ คู่ต่อสู้ ระดับอก มือซ้ายตั้งฝ่ามือขึ้นระดับไหล่ ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาเฉียงขวาซ้ายด้านหลังขาข้างซ้ายยื่นเต็มเท้า

กลวิธี การถ่ายน้ำหนักอยู่บนขาข้างเดียว และการจับกริชปลายกริชต้องชี้ลง

ความหมาย สื่อให้เห็นถึงกำลังของขาที่แข็งแรง

คนที่ 2

วิธีปฏิบัติ ศีรษะก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาชักกริชออกจากฝักปลายกริชหันไปข้างหน้าของ คู่ต่อสู้ ระดับอก มือซ้ายตั้งฝ่ามือขึ้นระดับไหล่ ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาเฉียงขวาซ้ายด้านหลังขาข้างซ้ายยื่นเหยียบเต็มเท้า

กลวิธี การถ่ายน้ำหนักอยู่บนขาข้างเดียว และการจับกริชปลายกริชต้องชี้ลง

ความหมาย สื่อให้เห็นถึงกำลังของขาที่แข็งแรง

ภาพที่ 89 : ทุ่มพลั่ง

แสดงแบบโดย : ตีพะลี อะตะบุ , มะยุปริ มะคิเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

คนที่ 1

วิธีปฏิบัติ ศีรษะก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาพุ่งเข้าหาคู่ต่อสู้ ระดับแขนเท่า มือซ้ายกำมือของคู่ต่อสู้ระดับไหล่ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวไปข้างหน้า ขาข้างซ้ายยืนเต็มเท้า

กลวิธี การกระโจนเข้าไปใส่คู่ต่อสู้อย่างรวดเร็ว

ความหมาย สื่อให้เห็นกระบวนท่าที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้

คนที่ 2

วิธีปฏิบัติ ศีรษะก้มลงเล็กน้อย แขนข้างขวาพุ่งเข้าหาคู่ต่อสู้ ระดับแขนเท่า มือซ้ายกำมือของคู่ต่อสู้ระดับไหล่ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวไปข้างหน้า ขาข้างซ้ายยืนเต็มเท้า

กลวิธี การกระโจนเข้าไปใส่คู่ต่อสู้อย่างรวดเร็ว

ความหมาย สื่อให้เห็นกระบวนท่าที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้

หมายเหตุ แขนข้างขวาจับกริชชักออกจากฝัก ทุ่มไปที่คู่ต่อสู้ กริชจะประสานกันระดับเข่า แขนข้างซ้ายจับมือคู่ต่อสู้และผลักออก

ภาพที่ 90 : เกือบกริช(เหน็บกริช)
 แสดงแบบโดย : ตีพะลิว อะตะบุ , มะยุบรี มะดีเฝ้า
 ที่มา : ผู้วิจัย

คนที่ 1

- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะก้มลงเล็กน้อย หลังจากต่างคนต่างผลัดออก แขนข้างขวาจับกริชมาเก็บที่ สะเอว แขนข้างซ้ายตั้งวงไปข้างหน้าระดับไหล่ ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวถอยหลัง ขาข้างซ้ายยืนวางเต็มเท้า
- กลวิธี** ช่วงผลัดออก แขนข้างขวาที่จับกริชให้เกือบกริชหรือเหน็บกริชใส่ในฝัก
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกระบวนการทำการเกือบกริชหรือเหน็บกริชใส่ในฝัก

คนที่ 2

- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะก้มลงเล็กน้อย หลังจากต่างคนต่างผลัดออก แขนข้างขวาจับกริชมาเก็บที่ สะเอว แขนข้างซ้ายตั้งวงไปข้างหน้าระดับไหล่ ย่อและโน้มลำตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวถอยหลัง ขาข้างซ้ายยืนเหยียบเต็มเท้า
- กลวิธี** ช่วงผลัดออก แขนข้างขวาที่จับกริชให้เกือบกริชหรือเหน็บกริชใส่ในฝัก
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกระบวนการทำการเกือบกริชหรือเหน็บกริชใส่ในฝัก

ภาพที่ 91 : รุ่งโจม

แสดงแบบโดย : ตีพะณี อะตะบุ , มะยุบริ มะดีเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

คนที่ 1 ตั่งรับ

วิธีปฏิบัติ ศีรษะตรงมองคู่ต่อสู้ ขูแขนทั้งสองข้างเหนือศีรษะใช้กริชรับโดยใช้ปlovakและ
ด้ามกริชหนีบกริชของคู่ต่อสู้ไว้ ย่อตัวลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวถอยหลัง ขาข้าง
ซ้ายยืนวางเต็มเท้า

กลวิธี การใช้กริชและฝักหนีบกริชของคู่ต่อสู้

ความหมาย สื่อให้เห็นกระบวนการตั่งรับที่เข้มแข็ง

คนที่ 2 รุ่งโจม

วิธีปฏิบัติ ศีรษะตรงมองคู่ต่อสู้ แขนซ้ายขวาจับกริชและฟันลงไปคู่ต่อสู้ แขนข้างซ้าย
ใช้กระบองฟาดลงไปข้างสะเอวคู่ต่อสู้ ยึดตัวขึ้น ขาข้างขวาก้าวถอยหลัง ขาข้าง
ซ้ายยืนเหยียบเต็มเท้า

กลวิธี การฟาดกริชลงไปคู่ต่อสู้ และใช้ฝักกริชฟาดไปที่ตัวคู่ต่อสู้อย่างรวดเร็ว

ความหมาย สื่อให้เห็นกระบวนการรุ่งโจม

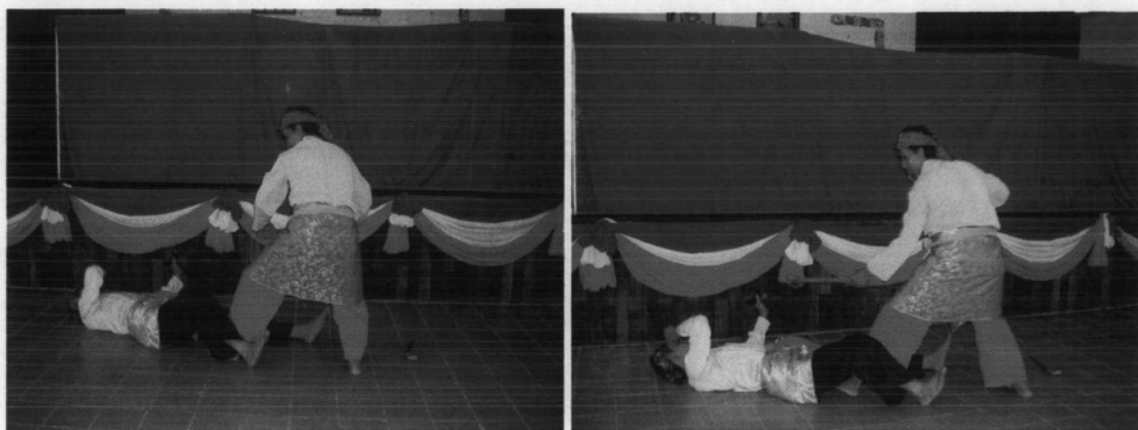

ภาพที่ 92 : รุ่งโจม

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ , มะยุบรี มะคีเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

- คนที่ 1** พลิกแพลง, รุ่งโจม
- วิธีปฏิบัติ** ศีรษะตรงมองคู่ต่อสู้ แขนทั้งสองข้างที่หนีบกริชของคู่ต่อสู้ไว้พลิกฝ่ากริชฟาดไปที่ศีรษะคู่ต่อสู้ให้คู่ต่อสู้ล้มลง ข้อมัดลงเล็กน้อย ขาข้างขวาก้าวถอยหลัง ขาข้างซ้ายยืนวางเต็มเท้า
- กลวิธี** การพลิกฝ่ากริชตีศีรษะของคู่ต่อสู้ โดยที่ยังหนีบกริชของคู่ต่อสู้ไว้
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกำลังแขนที่แข็งแกร่ง สามารถพลิกแพลงโดยใช้ฝ่ากริชที่ในการต่อสู้
- คนที่ 2** ค้างรับ
- วิธีปฏิบัติ** โคนฝ่ากริชของคู่ต่อสู้ตีหัว แขนข้างขวายังอยู่ที่เดิมเพราะคู่ต่อสู้หนีบกริชไว้ ส่วนมือซ้ายถือฝ่ากริชข้างสะเอวล้มลง
- กลวิธี** -
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกระบวนการทำการเสียหลัก

ภาพที่ 93 : จู๋โจม

แสดงแบบโดย : ศิพระถิ อะตะบุ , มะบุปริ มะดิเฮ๊ะ

ที่มา : ผู้วิจัย

คนที่ 1

- วิธีปฏิบัติ** ศิระตรงมอญคู่ต่อสู้ หลังจากที่ถูกคู่ต่อสู้ล้มลง แขนทั้งสองข้างที่หนีบกริชของคู่ต่อสู้ บิดให้คู่ต่อสู้ไม่สามารถจับกริชไว้ได้และวางลงกับพื้น ย่อตัวลงเล็กน้อย ขาช้างขวาก้าวถอยหลัง ขาช้างซ้ายยื่นวางเต็มเท้า
- กลวิธี** การหนีบกริชและการบิดแขนของคู่ต่อสู้ จนคู่ต่อสู้เสียหลักล้มลงและไม่สามารถจับกริชตัวเองไว้ได้ ก้าวเท้าหน้า ตรงตามตำแหน่งระหว่างขาสองข้างของคนทีนอนหงาย
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกำลังแขนที่แข็งแกร่งในการต่อสู้

คนที่ 2 เสียหลักล้มลงนอน

- วิธีปฏิบัติ** หลังจากที่ถูกคู่ต่อสู้ฟาดจนเสียหลักล้มลงนอนราบไปกับพื้น แขนข้างขวาดึงมือขึ้นเพื่อป้องกันคู่ต่อสู้จูโจม ส่วนมือซ้ายถือฝักกริชตั้งขึ้น
- กลวิธี** -
- ความหมาย** สื่อให้เห็นกำลังแขนที่ค้อมกว่า

ภาพที่ 94 : จูโจม

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะบุ , มะยุบรี มะดีเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

คนที่1 ทำกริชคำคอ

วิธีปฏิบัติ   ศีรษะตรงมองคู่ต่อสู้ หลังจากที่ถูกต่อสู้ล้มลง มือขวาใช้กริชแทงไปที่หน้าท้อง ส่วนมือซ้ายใช้ฝักกริชคำไปที่คอของคู่ต่อสู้ ย่อและโน้มตัวลง ขาข้างขวาก้าวถอยหลัง ขาข้างซ้ายก้าวหน้ายื่นเหยียบเต็มเท้า

กลวิธี   จะต้องใช้ปากฝักคำไปที่คอของคู่ต่อสู้

ความหมาย   สื่อให้เห็นกระบวนการจูโจมไม่ให้คู่ต่อสู้ตั้งหลักได้

คนที่2 เสียหลักล้มลงนอน

วิธีปฏิบัติ   หลังจากที่ถูกต่อสู้ฟาดจนเสียหลักล้มลงนอนราบไปกับพื้น แขนทั้งสองข้างตั้งราบไปกับพื้น

กลวิธี   ทั้งสองฝ่ายหยุดนิ่ง

ความหมาย   สื่อให้เห็นชัยชนะและสิ้นสุดการต่อสู้

ภาพที่ 95 : ทำสลาม(ทำให้ความเคารพ)

แสดงแบบโดย : ตีพะลิ อะตะนู , มะยุบริ มะดิเยาะ

ที่มา : ผู้วิจัย

คนที่ 1,2

วิธีปฏิบัติ

ก้มศีรษะลงเล็กน้อยทั้งสองคน มือขวาจับที่กริช ส่วนมือซ้ายส่งมือให้จับกันและมาแตะที่หน้าอก

กลวิธี

-

ความหมาย

สื่อให้เห็นกระบวนการทำที่เป็นการขอขมาและให้อภัยซึ่งกันและกัน

4.4 สรุป

โครงสร้างของการแสดงรำกริชปัตตานี ได้เป็น 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

1. การรำด้วยมือเปล่า เป็นการวัดความแข็งแรงของความเป็นชายชาติกร เป็นการแสดงความสามารถข่มขวัญคู่ต่อสู้
2. การรำใช้อาวุธกริช เป็นการแสดงความงามของกริชโดยใช้มือถือกริชมือเดียว เพราะกริชที่ทำมามีความสวยงาม
3. การรำต่อสู้ด้วยกริชเพื่อแสดงการต่อสู้ด้วยกริชกระบวนท่ารำกริชปัตตานี

กระบวนท่ารำกริชปัตตานี หมายถึง ประเภทของท่ารำหลักที่อยู่ในการรำกริชปัตตานีประกอบด้วย

ท่าเดียว	หมายถึง	ท่ารำที่มีเพียงท่ารำเดียว
ท่าคู่	หมายถึง	ท่ารำที่มีเพียงท่ารำท่าเดียวแต่รำทั้งด้านขวาและด้านซ้าย
ท่าชุด	หมายถึง	ท่ารำที่มีตั้งแต่ 2 ท่าขึ้นไป รวมกันเป็น 1 ชุด
ท่าเชื่อม	หมายถึง	ท่ารำที่ใช้เชื่อมท่ารำจากท่าหนึ่งไปอีกท่าหนึ่ง โดยการเคลื่อนที่หรืออยู่กับที่
ท่าซ้ำ	หมายถึง	ท่ารำที่ใช้ซ้ำในประเภทของท่ารำหลัก ได้แก่ ท่าเดียว ท่าคู่ ท่าชุดและท่าเชื่อม

กลวิธีการฝึกรำกริชปัตตานี มีขั้นตอนนี้

ในขั้นตอนแรก จะรำมือเปล่าก่อนเป็นกระบวนท่าหมัดมวย หรือเป็นการทดสอบความแข็งแรงของร่างกาย สถิติปัญญา และทักษะในการเคลื่อนไหว ทั้งรุกและรับ

ขั้นตอนที่สอง วิธีการใช้กริช ความปลอดภัย ความเชื่อเรื่องกริช ลักษณะการทิมแทงที่ปลอดภัยในการรำรำ กฏข้อบังคับ ข้อห้ามต่าง ๆ การใช้อาวุธกริชตามประเพณีวัฒนธรรม แล้วให้ผู้เรียนฝึกจับใช้กริชให้เกิดทักษะกระชับมือ คล่องแคล่ว แล้วจะสอนรำกริชมือเดียวตามกระบวนท่ารำ โดยให้เริ่มด้วยการรำรำที่มีการเคลื่อนไหวช้า ๆ แล้วค่อย ๆ เร็วขึ้น การรำกริชมือเดียนี่จะเหน็บกริชไว้ที่สะเอวจะดึงหรือจะชักใบกริชออกด้วยมือที่ถนัด ส่วนตัวฝึกก็จะเหน็บไว้ที่สะเอว

ขั้นตอนที่สาม ความสำคัญของกริช โดยเฉพาะกริชในรูปแบบปัตตานี หรือกริชรามันท์ ใช้ป้องกันตัวและใช้จู่โจมคู่ต่อสู้ได้ ฝึกกระบวนท่ารำกริชสองมือ จะเพิ่มกระบวนท่าและกลวิธีมากขึ้น และจะยากขึ้น เพราะความไม่สันทัด กับการใช้กริชทั้งสองมือคือ จะใช้ทั้งตัวฝึก

กริชและตัวกริชด้วย กระบวนทำนี้จะเพิ่มกลวิธีการต่อสู้ทั้งแนวยืนและแนวราบ มีการบูรณาการหมัดมวย ครอบสูตรทั้งการตั้งรับและการโจมตี

ลักษณะท่าทางในการรำกริชปีตตานี เป็นการแสดงที่มีลักษณะท่าทางสื่อถึงความแข็งแกร่งของความเป็นชายชาตรี สื่อความงามของกริชโดยใช้มือถือกริชมือเดียวและสื่อถึงการต่อสู้โดยใช้กริช มีดังนี้

การรำกริชมือเปล่า เป็นกระบวนท่าที่ผู้แสดงต้องการจะสร้างสมาธิเพื่อเตรียมความพร้อมของร่างกาย

การรำด้วยอาวุธกริช มี 2 ลักษณะ

การรำใช้กริชมือเดียว เป็นกระบวนท่าที่เหินบกริชไว้ที่สะเอวแล้วดึงกริชออกจากฝักโดยที่ฝักกริชยังคงอยู่ที่สะเอว ส่วนตัวกริชจะออกมาแสดง มืออีกข้างหนึ่งก็จะใช้ลักษณะท่าทางผสมผสานกับมือที่ถือกริช ส่วนมากจะใช้กระบวนท่าจากการรำกริชมือเปล่า

การรำใช้กริชสองมือ เป็นกระบวนท่าที่มือข้างหนึ่งถือตัวกริชอีกข้างหนึ่งถือปลอกกริช การรำในลักษณะนี้จะเริ่มตั้งแต่การดึงกริชออกจากฝัก การใช้ฝักกริชในการต่อสู้ในกระบวนท่าการป้องกันและการทำร้ายด้วยฝักกริช

การรำต่อสู้ กระบวนท่าการรำในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนท่าที่ยากมากจะต้องใช้ไหวพริบปฏิภาณของตัวผู้แสดง เป็นกระบวนท่าที่จะต้องรู้ลักษณะของการที่จะต้องคู่ขึ้นเชิงเพื่อหาช่องทางในการเข้าทำร้ายคู่ต่อสู้ เป็นกระบวนท่าที่จะเข้าประหัดประหารของทั้งสองฝ่าย กระบวนท่าในช่วงนี้จะเป็นการชิงไหวพริบของคู่ต่อสู้

มารยาทในการแสดง

การรำกริชปีตตานี เป็นการรำรำที่ในสมัยโบราณนิยมรำต่อหน้าผู้หลักผู้ใหญ่ แยกผู้มีเกียรติ ฉะนั้นมารยาทต้องมาอันดับหนึ่ง คือ

ความอ่อนน้อมถ่อมตน จะต้องมีการให้เกียรติแก่ผู้มีเกียรติและเพื่อนร่วมวงด้วยกัน ด้วยการทำความเคารพตามลักษณะงานและประเพณีของท้องถิ่นนั้นๆอย่างสมเกียรติ

การเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆอย่างเช่น

มือ จะต้องแบมือและนิ้วทั้งห้าตั้งตรง

แขน จะต้องกางออกระดับไหล่ และสามารถปกป้องตัวเองได้เมื่อถูกโจมตี

ขา จะต้องใช้นิ้วเท้ากระดิกพร้อมกับการเคลื่อนไหว ในกรณีที่จะก้าวเท้า

ไปไกลๆหรือหากจะยกเท้า ห้ามยกเท้าให้สูงพ้นตำแหน่งของเข่าของตัวเอง ซึ่งวิธีการก้าวเท้าจะต้อง
ลากเท้าต่ำๆในการเคลื่อนไหวที่จะก้าวเท้าไปตามจังหวะกระบวนการรำ

การใช้ฝ่ามือตบลงบนหน้าขา เป็นการตบเพื่อข่มขวัญคู่ต่อสู้

ถ้าตัว จะต้องย่อตัวลงพร้อมกับ โนม์ตัวลงเล็กน้อยเพื่อแสดงถึงความ

อ่อนน้อม ไม่แข็งกระด้าง

การรำยรำ

การรำยรำของการรำกริชปัตตานี เป็นการรำยรำเชิงรับและเชิงรุก ซึ่งเคลื่อนไหว
ไปตามจังหวะการประชิดตัวของคู่ต่อสู้ ตามสถานะภาพและสถานการณ์ที่เหมาะสม

จังหวะการรุก การรุกคู่ต่อสู้จะต้องใช้ไหวพริบในการประเมินสถานการณ์ซึ่ง
ในกรณีคู่ต่อสู้เสียหลักเท่านั้น หากไม่เช่นนั้นไม่สามารถรุกเข้าหาคู่ต่อสู้ได้

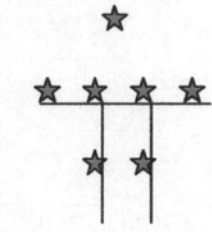
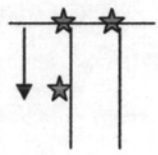
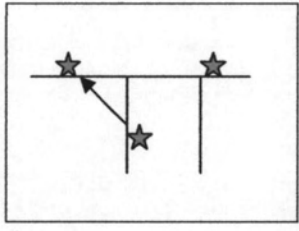
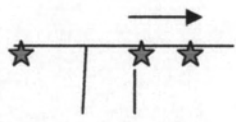

จังหวะการรับ การรับคู่ต่อสู้จะต้องใช้ไหวพริบในการทำให้คู่ต่อสู้เบี่ยงเบน
เป้าหมายเสียหลักก่อนแล้วจึงจะใช้กระบวนการรับมือจากการจู่โจมของคู่ต่อสู้ หากไม่เช่นนั้นแสดง
ว่าคู่ต่อสู้สามารถประชิดตัวได้

จากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะท่ารำตามกระบวนการรำกริชปัตตานีดังกล่าว พบว่า
กระบวนการรำกริชปัตตานีก่อนแสดงหรือหลังแสดง ผู้แสดงจะต้องมีมารยาทให้เกิดคติแก่ผู้ชมและ
เพื่อน ๆ ผู้แสดงด้วยกันโดยแสดงทำความเคารพ คำนับ หรือสลาม ขอขมา ให้อภัยซึ่งกันและกัน
เสมอ ส่วนในกระบวนการรำกริชปัตตานีมีท่ารำหลัก แบ่งออกเป็นท่ามือเปล่า ทำใช้อาวุธกริช และ
ทำต่อสู้ ดังนี้ในกระบวนการรำกริชปัตตานีมีท่ารำหลัก แบ่งออกเป็นท่ามือเปล่า ทำใช้อาวุธกริช และ
ทำต่อสู้ ดังนี้ การรำมือเปล่ามีจำนวน 18 กระบวนท่า การรำใช้กริช จำนวน 31 กระบวนท่าและ
การรำต่อสู้ จำนวน 14 กระบวนท่า รวมท่ารำกริชปัตตานีทั้งหมด 63 กระบวนท่า

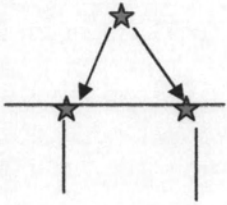
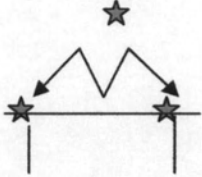

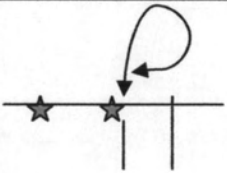
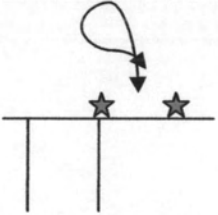
จากรูปแบบในการแสดงดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่ากระบวนการรำในการรำกริชปัตตานีจะ
เน้นความสอดคล้องสัมพันธ์อยู่ 2 ส่วน คือ

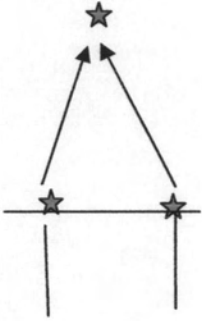
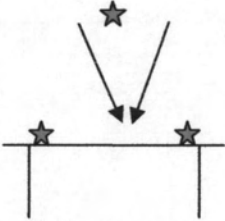
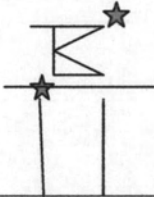
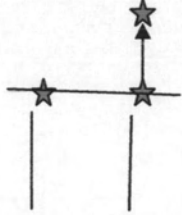
1. ส่วนของเท้า
2. ส่วนของมือ

1. กระจบวททำรหับใช้เท้า ผู้วิจัยสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

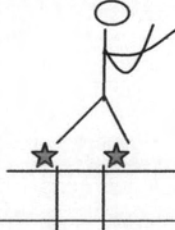
ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชื่อกระจบวททำ	ความหมาย
1	<p>ด้านหน้า</p> <p>ด้านหลัง</p>	กระจบวททำเจ็ดคว	ทางเดิน หรือใช้เท้าเหยียบบนควททั้งเจ็ดคว
2		ถอยหลังปีกหลัก	สื่อให้เห็นถึงกระจบวททำของการตั้งรับอย่างเข้มแข็งและมั่นคงจากคู่ต่อสู้
3		รุกซ้าย	การคู่ชั้นเชิงคู่ต่อสู้
4.		รุกขวา	การคู่ชั้นเชิงคู่ต่อสู้
5		หมุนคลื่น	สื่อให้เห็นกระจบวททำให้คู่ต่อสู้หลงกล และคู่ชั้นเชิงคู่ต่อสู้

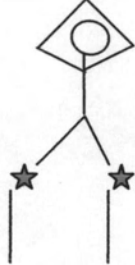
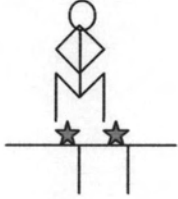
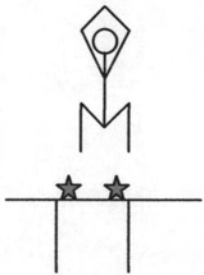
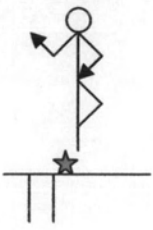

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชื่อกระบวนการ	ความหมาย
6.		ดึงพลัง	การดึงคลื่นพลังเข้ามาเก็บไว้ที่ห้อง
7.		รวมพลัง	สื่อให้เห็นถึงกระบวนการเตรียมพร้อมใช้อาวุธ
8.		ส่งพลัง	สื่อให้เห็นกระบวนการรวมพลังคลื่นไปที่กรีซ
9.		ม้วนคลื่นพลัง	ทำให้คู่ต่อสู้เกิดความสับสน วิดกักวล เหมือนเกลียวคลื่นที่สาดส่งพัดโหมเข้าหาฝั่ง
10.		ม้วนคลื่นพลัง	ทำให้คู่ต่อสู้เกิดความสับสน วิดกักวล เหมือนเกลียวคลื่นที่สาดส่งพัดโหมเข้าหาฝั่ง

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชื่อกระบวนการ	ความหมาย
11		หุ้มพลัง	สื่อให้เห็นกระบวนการที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้
12.		เรียกพลังคืนหรือเก็บพลัง	เรียกกำลังภายในเข้าสู่ร่างกาย
13.		เตรียมหุ้มพลัง	ความพร้อมในการที่จะทำลายล้างคู่ต่อสู้
14.		หุ้มพลัง	สื่อให้เห็นกระบวนการที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้

2. ส่วนกระบวนท่าสำหรับใช้มือ และเท้าประสานเข้าด้วยกัน

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชื่อกระบวนท่า	ความหมาย
1.	<p>ด้านหน้า</p> <p>ด้านหลัง</p>	ผ นี ง ก ำ ลั ง (กระบวนท่าเจ็ด ดาว)	การก้าวเท้า หรือใช้เท้า เหยียบบนดาวจุดทั้งเจ็ดจุด ดาว)
2.		ถอยหลังปีกหลัก	สื่อให้เห็นถึงกระบวนท่า ของการตั้งรับอย่างเข้มแข็ง และมั่นคงจากคู่ต่อสู้
3.		รุกซ้าย	การคูชั้นเชิงคู่ต่อสู้
4.		รุกขวา	การคูชั้นเชิงคู่ต่อสู้
5.		หมุนคลื่น	สื่อให้เห็นกระบวนท่าให้คู่ ต่อสู้หลงกล และคูชั้นเชิงคู่ ต่อสู้

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชื่อกระบวนการ	ความหมาย
6.		หมุนคลื่น	สื่อให้เห็นกระบวนการทำให้คู่ต่อสู้หลงกล และคู่ชั้นเชิงคู่ต่อสู้
7.		ดึงพลัง	เพื่อให้ร่างกายได้รับรู้ถึงการนำพลังเข้ามาสั่งสมในร่างกายในการเตรียมความพร้อมกับการต่อสู้ต่อไป
8.		รวมพลัง	สื่อให้เห็นถึงกระบวนการเตรียมพร้อมของพลังที่สั่งสมใช้สำหรับการต่อสู้
9		ส่งพลัง	สื่อให้เห็นกระบวนการรวมพลังไปที่กรีซ
10.		เตรียมทุ่มพลัง	ความพร้อมในการที่จะทำลายล้างคู่ต่อสู้

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชื่อกระบวนท่า	ความหมาย
11.		ท่อมพลัง	สื่อให้เห็นกระบวนท่าที่มุ่งทำร้ายคู่ต่อสู้
12.		ประนมมือ, สลาม	ทำร้ายเสร็จบริบูรณ์